

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 159. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Ára: 12 fillér

A „NEMES PONYVA“

megteremtésére irányuló irodalmi programot jelentette be pénteki képviselőházi beszédében Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter.

Tegnap számunkban őszinte örömmel üdvözlöttük a miniszteriumnak a ponyvairodalom megrendszabályozására kiadott rendeletét s az erről szóló cikkben hangot adtunk annak a reményünknek, hogy — bár a „ponyva“ fogalmát a rendelet a 3 pengős áron aluli kiadványok körére korlátozta — az irodalmi értékű műveknek „ponyva-áron“ való forgalombahozatalával teremtő és nevelő „szellemi dömping“ alakulhat majd ki a jövőben.

Allásfoglalásunk helyességét a nemzetvédelmi propagandaminiszter lapunk más helyén ismertett beszéde teljes mértékben igazolta. Intézményesen meg akarják szervezni a lelkiületet emelő és erkölcsi érzést kielégítő magyar irodalomnak filléres áron, ponyva helyett való forgalombahozását — jelentette be a miniszter, utalva arra, hogy ennek a célnak az elérése érdekében az érdekeltek és illetékesek rövidesen értekezletet tartanak.

A legnagyobb várakozással tekintünk az értekezlet s az ennek nyomán várható intézkedések elé. A miniszter beszédében 36 milliós évi példányszámra tervezett ponyvaregényekről beszélt. Elgondolmi is elképesztő! Jellemzi azt az őrjáti nagy kört, amelyen belül levők befűre szomjaznak és olvasni kívánnak.

Ha a jelenség mélyére igyekszünk nézni, lehetetlen meg nem látni az egyébként elzomorító tünet alján a készséget az olvasásra, az éhséget a betű után. S ha jelenleg a ponyvaregények olvasótáborra még nem is alkalmas a magvas gondolatok és csillogó formaszépek befogadására és megértésére képtelen, hogyha belekóstol az írásművészet igazi szépségeibe, a munka, amelyre először a hű feltöréséhez és a belső tartalom megkereséséhez szükséges lesz, később maga is a kiapadtatlant örömeik tárházát fogja számúra jelenteni. A ponyva lekötő és haszontalanul elrabolja az olvasásra fordított időt, de az irodalom olvasója rabba válik, a lélek és gondolat türelmes izgalmánál megzavartottja lesz — ez a rablás pedig szabadságot jelent: az örökérvényű és céltudatos nagy dolgok megértésének és megismerésének szabadságát.

Nem is lehet felmérni és kellőképpen méltatni a miniszter bejelentésének fontosságát. 36 millió ponyvafüzet helyett ugyanennyi irodalom évente. Ezeknek a számoknak a tükrében a kérdés kilep részletértékből és elsőrangú fontosságúvá válik. A hazai és világirodalom nagyja a falusi házakban, a diákok és kispénzű középosztálybeliek kezében, fillérekért. Kisenyereket cseres példány-számú magánkönyvtárai Petőfivel, Arannyal, Adyval, Shakespeare-rel, — Dante-val és a többi halhatatlan munkájával.

*

A miniszter beszédét a Ház minden oldalán élénk helyesléssel és tapsal fogadták. Ez a pártkülönbőség nélküli helyeslés és taps a záloga az ebben a kérdésben osztatlanul megnyilatkozó közvéleménynek. Ismét csak azt írjuk, amit tegnap számunkban: amikor örömminket a „nemes ponyva“ megteremtésére irányuló akció felett innen, Debrecenből is kifejezésre juttatjuk, tesszük ezt abban a biztos tudatban, hogy ez az irodalmi program őrjáti lépéssel viszi külsőbb nemzeti közösségünket ahhoz a szellemi nivóhoz, amelynek elérésére feladataink elvégzéséhez és céljaink eléréséhez oly műhatatlanul szükségünk van.

h. l.)

Az új cukorjegyek igénylése hétfőn kezdődik

Német csapatok elfoglalták Vorosilovgrádot

Lángtengerben úszik a megszállt város — Szövetséges gyorskötélékek a donecvidéki vasútvonalon túl Sztalingrád felé üldözik az ellenséget — Német hivatalos jelentés egy magyar hadsereg részvételéről a hadműveletekben

Brit tengeralattjáró megtorpedózott egy török hajót

Indiában forradalmi készülődés folyik

A KELETI HARCTÉR

nagyjelentőségű győzelméről adott hírt a német vezérkar különjelentése. Elfoglalták Vorosilovgrádot, a Donec iparvidék központját, melynek lakói meghaladják a 200.000-es számot. Az estrom kemény volt és lángtengerben úszik az elfoglalt város. A német csapatok már három nappal ezelőtt megérkeztek a vorosilovgrádi térségbe és a várost kikerülve továbbhaladtak előre ékszerűen. A város eleste igen súlyos csapást jelent a szovjetre, mert az előző jelentések arról adtak hírt, hogy Timosenko főparancsnok és Vorosilovgrád térségében igyekezett csoportosítani.

AZ ESEMÉNYEKRŐL

érkező jelentésekből az derül ki, hogy a Donec és Don vidéken át egyre tart a német gyorscsapatok rohama és nem vesztett lendületéből semmit a támadás. Az előretörés éle Sztalingrád felé mutat és Timosenko nem tudja gátolni mozgásában a németeket. Igen jellemző a német hadsereg lendületére, elért eredményeire az a kifejezés, melyet a „Times“ katonai munkatársa használt a doni harcokkal kapcsolatban: „A németek felülmúlják a saját rekordjaikat“ — írja. Ez valóban így is van, mert az előretört páncélos csapatok példátlan szabad mozgásra tettek szert. Egy bravúr a másikat követi.

Jelentés adja tudtul, hogy egy páncélos kötelek olyan váratlanul és gyorsan érkezett egy szovjet repülőtérré, hogy az onnan támadásra indítandó 15 bombázót már nem tudták levegőbe küldeni, érintetlenül kerültek a németek kezébe. Egy másik páncélos csoport pedig körülzárt egy menetelő szovjet oszlopot. A zsákmány 47 szovjet páncélos és 46 ágyú lett. Az előretört német gyorscsapatok több szovjet hadosztályt kerítettek be és nem sikerült a bezárt hadosztályoknak kelet felé irányuló kitérése. A Don keleti partjára jutott csapatok továbbhaladnak előre és a volt angol hadügyminiszter jól látta a helyzetet, amikor két nappal ezelőtt azt írta, hogy a német előőrsök már közel vannak a Volgához.

TIMOSZENKO

készségesen helyzetben van és mindent megkísérel, hogy valahogyan hátráltassa a németeket. Veronyezsnel egymásután veti arcvonalra a tartalé-

kokat, hogy belörje a német hídöt. Napok óta egyre támadnak, de véres veszteséggel kell mindig visszavonulni. A német légi haderő és a páncélosok erején meglörk a szovjet roham.

A Rzevől délreugra üsedőkben folyó tisztogató műveletek során a németek 40.000 foglyot szedtek össze már. 220 páncélos és 738 a zsákmányolt ágyúk szám. A kezdeményezés teljesen a németek kezében van. A Don vidék útjait mélyen repülő bombázórajok szánják fel és elpusztítják a vasutakat, hogy nehezebbé a visszavonulást.

AZ AFRIKAI HARCTERRŐL

jelentik, hogy Egyiptom zöld kapujánál, El Alameinnél támadások és ellen-támadások váltogatják egymást. Dolgozik a nehéz tüzérség, de a nagy esőtől, melytől Egyiptom sorsának eldőltét várják, még nem kezdődött meg. Rómmal vár és nagy erőket küld. Az egyiptomi politikai helyzet igen feszült, nem tudnak megegyezni az angolok és az egyiptomi nemzeti pártiak.

AZ ALEXANDRIAI

francia hajóhad sorsa komoly helyzet

HADIJELENTÉSEK

A szovjet elleni arcvonal

Berlin, július 17. A Führer főhadiszállásáról jelenik a Német Távírási Irodának: A keleti arcvonal déli szakaszán gyorskötélékek a Donectól keletre a Don alsó folyása irányában üldözik az ellenséget. A Donec-vidék vasúti vonalát Sztalingrád felé állították. Az ellenség háta mögött levő gyorskötélékek és a szemben, valamint mélyen az ellenség oldalában támadó és előrenyomuló gyalogsági kötelekek között több ellenséges hadosztály szorult be, amely összezavarodva és a legtöbb esetben szétugraszta megkísérel, hogy kelet felé kitérjen. Mindezek a kísérletek eddig az ellenség számára súlyos veszteségek mellett megbúsultak. A légi fegyverem egymást követő hullámokban szakadatlanul támogatta a gyorskötélékek előretöréseit és mindenhol, ahol az ellenség elkeseredetten visszavonul, megakadályozza a visszavonulási rendezettségét. Német repülőgépek éjjelnappal állandóan hol mély repüléssel hol pedig búgó repüléssel

elé állította a franciákat. Az angolok ragaszkodnak ahhoz, hogyha a várost elhagyják, vagy magukkal viszik a kikötőben levő francia hadihajókat, vagy elpusztítják. Ezzel szemben Lavall miniszterelnök erőteljes hangú nyilatkozatban hangoztatta, hogy a hadihajók mindig francia hadihajók maradnak és ha Alexandriából eltávoznak, csak francia kikötőbe mehetnek.

A NYUGATI

megszállt területeken kivételes intézkedéseket tettek a németek, mert az angolok látják a lakosságát és fegyvert ígérnek. A biztonsági intézkedések — mint a német jelentés mondja — csak azokat érintik, akik bandaharcokra akarják adni magukat az angol érdekek szolgálatában.

INDIÁBÓL

komoly hangok érkeznek. A hindu vezetők ragaszkodnak a függetlenség kimondásához, megvalósításához. Az angolok csak a háború befejezése után akarják a szabadságot megadni. Kijelentik angol politikai körökben, hogyha nyílt lázadásban törnek ki, ahogy Gandhi fenyegetőzik, akkor elfogják a hindu vezetőket.

támadták az ellenség vonuló menetoszlopait és közlekedési vonalaikat, valamint utánpótlásait.

A déli arcvonalszakasz nagyszabású hadműveleteiben jelentős mértékben résztvettek a szövetséges csapatok is. Június 29. óta egy magyar hadsereg harcol a német csapatok oldalán július 1. napja óta pedig egy orosz had-

FONTOS TUDNIVALÓK

A bércsépítési rendelet ismertetése.

Este fél 9 óráig!

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

sereg is, amelyhez az 1941 óta a keleti arcvonalon harcra készült olasz expedíciós sereget is tartozik. Egy román sereget, amely már a charkóvi csatában kifutotta magát, valamint egy horvát kötelék is harcol Timosenko seregei ellen. A merész támadás során egy gyorsköték elfoglalt egy szovjet repülőteret. Ez alkalommal 50 repülőgépet zsákmányoltak, illetve semmisítették meg. A Pott kikötő el-

Vorosilovgrad német kézen

Berlin, július 17. A Führer főhadiszállásáról különjelentésben közlik a Német Távirati Irodával:

A véderő főparancsnoksága közli: Több napig tartó harc után a német gyalogság pénteken rohammal elfoglalta Vorosilovgradot, a Donec-íparvidék legnagyobb és legfontosabb városát. A város nagyrésze lángokban áll.

Berlin, július 17. Vorosilovgradnak a német csapatok által történt bevételével kapcsolatban a Német Távirati Iroda a következőkről értesül:

Vorosilovgrad városa, amelyet most a német katonák megszállottak, a Donec-

A Donecvidék sztalingrádi vasútvonalán túl üldözik a szovjet csapatokat

Berlin, július 17. A véderő főparancsnoksága a keleti arcvonal déli szakaszán lezajlott harcokról a következőket közli:

A német és szövetséges csapatok a Donec-vidék sztalingrádi vasútvonalán túli üldözi az ellenséget. Az újonnan megszállott terület megtisztítása során a hadifoglyok száma és a zsákmány ismét jelentősen megnövekedett. Néhány ellenséges csoportot, amely megkísérelte, hogy ellenállásra rendezkedjen be, a német repülőgépek szétmorzszolták. A Voronyezs melletti hídfő el-

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Róma, július 17. Az olasz főhadiszállás 780. számú közleménye: Az ellenséges páncélos csapatokat, amelyek El Alamein övezetében támadásra indultak, ellentámadással visszavetítettük eredeti állásukba. Eközben tíz páncélosvesztettek. Délebbre az ellenség egy másik páncélos járművekkélf intézett támadását nyomban megakadályozta tüzérségünk pontos lövése. A tengely légi hadereje határozottan avatkozott bele a harcokba és végigpuskázta az ellenség gépesített alakulatait, az előretolt állásokat s az ellenséges vonalak mögötti területet. Légi harcban legfőbbünk 9 brit repülőgépet. Tobruk légvédelme egy ellene intézett csekély kárral járó légi támadás során eltálat egy ellenséges gépet, mely lángolva zuhant le. A német és olasz mobavetők több ízben nagy-mennyiségű bombával árasztották el Málta repülőtereit. (MTL)

A Führer főhadiszállásáról jelentik: Egyiptomban az ellenség az el-alameini állásokból kiindulva ismétellen támadott. Az angol páncélos erőket ellentámadással visszavetítettük kiindulási helyükre.

Repülőgépeink Közép-Angliában egy repülőteret támadtak meg mely repülőléssel és több csarnokot megrongáltak, illetőleg felgyújtottak. Néhány angol bombázó péntekre virradó éjszaka

METEOR MOZGO műsora:

Szombaton és vasárnap:
Izgalmas, szerelmes, mulatságos magyar film!
Jávör, Tolnay Klári, Turay Ida,
Mály Gerő

Három csengő

leni támadás során a kaukázusi tengercsatorna az egyik repülőbomba teltbetalált egy nehéz szovjet cirkáló. A voronyezsi hídfő ellen az ellenség ismétellen eredménytelenül támadott, miközben súlyos veszteségeket szenvedett.

A középső arcvonalzakaszon rohamcsapatok vállalkozásai és előretörései helyi sikerekre vezettek. A Rzevától délnyugatra elterülő áthalolhatatlan erdős vidék megtisztítása alkalmából ejtett hadifoglyok száma és a zsákmány mennyisége a július 13-i különjelentéssel ellentétben több mint 40.000 emberre emelkedett a hadifoglyokban, azokívül zsákmányoltunk 220 páncélos, 738 löveget, valamint 1660 géppuskát és gránátvetőt.

A magas északi bombatejtálatokkal több helyen megszakítottuk a murmanszki vasútvonalat.

medencében Ukrajnának azon a részén fekszik, amelyben szenttelepeknek, vas-és mangán egymás mellett való előfordulása elősegítette a nagyipar gyors fejlődését. 1928-ban még Luganszknak hívták és csak 45 ezer lakosa volt. A két ötéves terv és a hadipartelemek erőtelt alakítása révén a lakosok száma 220 ezerre emelkedett s a várost átkeresztelték Vorosilov hadügyi népbiztosról. A városban igen sok vasöntőde, gépgyár, villamostelep és zománcozógyár van. Sűrű úthálózat köti össze a Donec-medence több iparvárosával. (MTL)

len intézett tervszerűen támadások során az ellenség 33 páncélos vesztett. (MTL)

A „Giornale d'Italia“-nak a keleti arcvonalra kiküldött különtudósíftója jelenti: Az olasz csapatok az elmúlt három napon körülbelül 100 km-nyi szovjet területet foglaltak el, közben megszálltak sok helységet, hét fontos vasúti esomópontot, valamint néhány vasúti állomást és egy repülőteret. Az olasz csapatok 2000-nél több foglyot ejtettek. (MTL)

zavaró támadásokat hajtott végre az ellenség partvidéken. Két angol gépet lelőttünk.

Mint különjelentés már hírül adta, a német tengeralattjárók Afrika nyugati partjai mentén egy erősen biztosított angol hajókaravánt támadtak meg és elsüllyesztettek hat kereskedelmi hajót, 39.500 tonna tartalommal. Más tengeralattjárók az Atlanti-óceánban, a Missiszippi torkolata előtt és a anama-esatorna közelében tíz kereskedelmi hajót süllyesztettek el 68.500 tonna tartalommal. Ugyanakkor az Északi Jeges-tengeren elsüllyesztettek egy 7000 tonnás szállítóhajót. Ezzel az ellenség az egymástól távolasó harcokban, amelyekben a német tengeralattjárók tevékenykednek, 17 hajót, 115.000 tonna tartalmat vesztett értékes hajóteréből. (MTL)

Róma, július 17. Illetékes olasz katonai körök az északafrikai és földközi-tengeri helyzetéről a következőket közlik:

Egyiptomban az ellenség felhasználva a Közép-Keletről áramló ember-és hadianyagerősítéseket, az el-alameini és cattaral mély föld között elterülő övezetben több ízben megkísérelte a tengelyállások áttörését. Az olasz és német csapatok nemesak nagyszerűen ellenálltak a támadásoknak, hanem ellentámadásba is lendül-

Apolló filmszínház

Romantikus szerelmi kalóz történet
Fosco Giachetti, Doris Duranti,
Primo Carnera és Camillo Pilótti
főszereplőkkel.

Kalózszerelm

Kárpátalja zöld aranya M. F. I.
kultúrfilmje. — Magyar világhíradó.

tek és súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. A tengelycsapatok szilárdan tartják az elért állásokat. A ten-

Nyíltan folyik az indiai forradalmi készülődés

Az angolok börtönnel fenyegetik a mozgalom vezetőit

Gandhi a News Chronicle tudósíftójának nyilatkozatot adott, amelyben azt a határozott kijelentést tette, hogy az angolok vagy elismerik India függetlenségét, vagy pedig készüljenek a legsúlyosabb következményekre. Gandhi jelezte, hogy nyíltan folyik a forradalomra való készülődés és hogy ez a forradalom heves formákban törhet ki, ha vele szemben kihívóan viselkednek — A mozgalom, amelyet megindítanak, rövid, de hatásos lesz, s ezáltal nem számíthatunk, miként eddig, mozgalmánknak gátat vetni.

Stockholm, július 17. A Göteborgs Posten című lap szerint londoni politikai körökben kijelentették hogyha a Gandhi

Brit tengeralattjáró megtorpedózott egy török hajót

Istanbul, július 17. Egy brit tengeralattjáró megtorpedózott és elsüllyesztett egy török kőolajszállító hajót. A hajó elsüllyesztésének híre mély benyomást keltett Törökországban. (MTL)

Az alexandriai hajóhad védekezésére kapott parancsot a francia kormánytól

Páris, július 17. De Brinon nagykövet, a megszállt terület különtudósíftója jelenti: Pénteken a francia sajtó képviselői előtt megjegyezte, hogy az Alexandriában tartózkodó francia hadihajók tárgyában számolni lehet a közeljövőben egy francia jégzőkkel az Egyesült Államok kormányához. Kétségtelen, hogy Franciaországnak hamarosan egy angol-amerikai ultimátumot fognak átadni. Az alexandriai hajóhad — hangsúlyozta — Brinon — a francia kormánytól azt a parancsot kapta, védekezzen, sőt még az is lehetséges, hogy más francia hajók is segítséget nyújtsanak. (MTL)

Washington, július 17. Laval mi-

Az USA garantálja Egyiptom függetlenségét?

(NST) Amerikai részről az elmúlt héten rendkívül élénk diplomáciai tevékenységet fejlettek ki Kairóban. A hírek szerint Kirk amerikai követ július 6-án hosszabb megbeszélésen jelent meg Nahaz pasa miniszterelnök-nél. A tárgyalás után Nahaz pasa fogadta Maxwell tábornokot.

Július 8-án Kirk ismétellen felkereste Nahaz pasát, aki a megbeszélés befejeztével Faruk királyhoz sietett jelentést tenni.

A Repülőalap új elnökének nyilatkozata

Dr Ember Sándor, a repülőalap új elnöke a sajtónak adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy ugyanazt az irányvonalat követi, mint a Kormányzóhelyettes Úr, mint a repülőalap elnöke annakidején kijelölte.

A repülőalap, melynek legfőbb törekvése, hogy a külön magyar légi haderet a továbbfejlesztésnél az ifjúság repülő-előkészítésével, jól megválogatott, rátermett magyar ifjaknak a repülésben való kiképzésével és gyakorlatban tartásával támogatja, mind a ársadalom, mind a magyar kormány részéről megkapja mindazt a támogatást, amely munkájának kifejtéséhez kell. Ebben a tekintetben minden részről a legnagyobb jóindulatot és támogatást tapasztalom. Ezt csak úgy viszonyozhatom, hogy teljes erővel és odaadással igyekszem megfelelni a reám váró feladatoknak.

Szombaton déltől hétfő reggelig zárva a textil és rokonszakkájú üzletek

A helybeli textil- és rokonszakkájú, cipő-, kézimunka-, uridivat confektios-, kötött áru-, bórondós-, rövidáru-, posztóüzletek tulajdonosai közös megállapodásnak értelmében elhatározták, hogy üzleteiket július hó 18-tól augusztus hó 31-ig minden szombaton déltől 1 órától hétfő reggel 8 óráig zárva tartják, miert is tisztelettel kéri a vásárló

gely légi erői éjjel és nappal folytatják pusztító támadásaikat Málta ellen. (MTL)

által elrendelt engedtelenségi mozgalom komoly méreteket ölt, az angolok kénytelenek lesznek börtönbe zárni az összes indiai vezető férflakat és szigorú katonai védelmi intézkedéseket tenni MTI

Bangkok, július 17. Nehru a kongresszus ama határozata után, amelylyel Gandhi javaslatára az angolok kivonulását követelte, kijelentette, hogy India ipari téren való kifejtésére India sajtát ügye, amelynek intézésénél idegenek közreműködésére nincs szükség. Hozzáfűzte, hogy Indiának Kínával való együttműködése sincsen tervben. (MTL)

Ankara, július 17. Az Antares nevű 3000 tonnás török gőzöst a szíriai partok közelében megtorpedózták. Az erősen megrongált hajót sikerült bevontatni Tripoli kikötőjébe.

miniszterelnök kijelentéseivel kapcsolatban Washingtonban annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy Roosevelt elnök kimondta az utolsó szót, amikor a francia kormánnyal közölte, hogy Nagy-Britanniának joga van ahhoz, hogy utasítsa a hadihajókat Alexandriának a suezai csatornán át való elhagyására, vagy pedig hogy a hajók elsüllyesztését rendelje el. Washingtonban az a meggyőződés uralkodik, hogy bármi is történjék, az angolok nem engedhetik, hogy a francia hadihajók német ellenőrzés alá kerüljenek. Az angol kormánynak ezt az elhatározását Londonban esütörtökön hivatalosan közölték.

A megbeszélésekkel kapcsolatban kairói amerikai körök azt állítják, hogy Kirk nagykövet jegyzékét nyújtott át Nahaz pasának, amely Churchill és Roosevelt atlantióceáni nyilatkozatára rámutatva közli, hogy az amerikai kormány garanciát vállal Egyiptom függetlenségéért. Együttal az Egyesült Államok kormányszava felkínálja, hogy hajlandó az egyiptomi hadsereget felszerelni.

közönséget, hogy szükségleteit ennek tgyelemben vételével eszközölni szíveskedjenek. —ooxoo—

London, július 17. (Bud. Tud.) Ritchie tábornok, az Egyiptomban harcoló brit hadserg volt parancsnoka Londonba érkezett.

Az Egyesült Államok kormánya elhatározta a Finnországgal fennálló konzuli kapcsolat megszakítását és arra kérte a finn kormányt, hogy augusztus 1-ig hívja vissza az összes Egyesült Államokban lévő konzulját.

Hungária filmszínház

Nyári szünet után ma, szombaton megnyitó előadás csak felnőtteknek

Egy kis tévedés

kacagató félreértések és bonyodalmak egy szöke szépség és egy magas állás körül.

Fősz.: Elvira Popescu, Henry Garat és André Lefaur.

Kisérő: KEZEK SZIMFÓNIAJA rövid film.

Előadások: 5, 7, 9-kor. HIRADÓ!

Antal István propagandaminiszter a ponyvairodalmat megszüntető rendelkezésekről és a filléres nemes ponyva megteremtéséről

A képviselőház bizonytalan időre elnapolta ülését

A Ház pénteki ülésén, Fricke Valér előadó ismerlette a képviselőház együttes bizottságainak jelentését a zsidók erdő- és mezőgazdasági ingatlanairól szóló javaslaton a felsőház által eszközölt módosításokról. Ezután a képviselőház egyes bizottságaiban megüresedett helyeket töltötte be.

Antal István nemzeti védelmi propagandaminiszter emelkedett ezután szószékre. Részletesen válaszolt Ronkay Ferencnek a ponyvairodalom megszűntetéséről szóló kérdésére. A kérdés megfogalmazása tárgyában június 24-én hozott intézkedését, amely a ponyvairodalom megszüntetéséről, amellyel a ponyvairodalom megszűntetését kívánják elérni. Kiemelte, hogy két fontos rendelkezése van a rendelkezésnek. Először a jövőre nézve megakadályozza a ponyvairodalom megjelenését, másodszer egyszersmindenkorra intézkedik arról, hogy az eddig megjelent ponyvát elvonja a közvéleménytől és az anyaggazdálkodási hivatal rendelkezésére bocsátja.

A rendelkezés 1. szakasza nem adja a ponyvairodalom meghatározását, mert a legnagyobb körültekintéssel és beleértéssel sem lehetett a ponyvairodalom fogalmát úgy meghatározni, hogy azt jogszabályba foglalhassák. A gyakorlati céljuktól szem előtt tartva ezért vezették be a 3 pengős értékhatárt, hogy ezáltal azt a filléres ponyvairodalmat kiirtsák, amely súlyos mérgezést vált ki a nemzeti életben.

36 millió példány ponyva évente

A miniszter ezután elmondotta, hogy évente eddig állag 36 millió példányban jelentek meg ponyvaregények az országban és az erre felhasználott papírmennyiségét 310 vagont túlnyomórészt külföldről kellett behozni. Ennek fogva a papírgazdálkodás és a nemzetgazdaság szempontjából is rendkívül fontos volt a kérdés rendezése.

Rámutatott a miniszter arra, hogy a ponyva elterjedését a nagyobb néprétegek betű iránti vágyakozása tette lehetővé. A könyvkiadó politika eleinte nem engedte meg a szélesebb népréte-

gek számára a nemesebb magyar és külföldi irodalom ilyen nagy példányszámban való terjesztését és ezért újszólván maga nyújtott szabad felületet az annyira aggályos ponyvairodalom terjedésének. A szűkebb középosztály rétegein alul fekvő sokmillió magyar ember táplálékát, szellemi nevelését újszólván korlátozás nélkül kiszolgáltatták a ponyvairodalomnak, amelyet végül már a legritább üzleti haszon szerzés szempontjából írték.

Széles néprétegek számára olcsó nemes irodalom

Részletesen foglalkozott ezután a miniszter a ponyvarendeletről, majd bejelentette, hogy a rendelet megfelelő lektori apparátus beállítását teszi szükségessé, megbízható személyek, magyar írók, valamint a ponyvairodalom kérdésében megfelelően tájékozott újságírók bevonásával. Bejelentette a miniszter, hogy a rendelet kiadásával kapcsolatban folyamatban vannak egy másik, igen fontos természetű intézkedés előkészítései. Intézményesen meg akarják szervezni a széles néprétegek olvasására alkalmas, lelkületet emelő és erkölcsi érzést kielégítő nemes magyar irodalomnak filléres áron ponyva helyett való forgalombahozását. Már a közeli napokra tervezik az összes érdekelt kiadókkal és az országos irodalmi és művészeti tanácsal egy értekezlet összehívását, amelynek kapcsán meg akarják szervezni ennek a nemes magyar és külföldi irodalomnak a széles néprétegekben filléres áron való terjesztését. Hivatalában már elkészült a nemes ponyva megteremtésére irányuló irodalmi program, amely a széles néprétegek egész lelkületének, nemzeti érzésének felemelését és fenntartását célozza.

Antal miniszter felszólalását a Ház minden oldalán élénk helyesléssel és tapsal fogadták.

A Ház ezután bizonytalan időre elnapolta ülését. A nyári szünet előtt még egyszer alakult ülést tartanak, amelyen átvesszik majd a felsőház üzenetét. Az ülés ezután 2 óra után ért véget. A képviselők az ülés végén lelkesen megtapsolták Tasnádi Nagy Andrást, a Ház elnökét.

Meguzsonnázott és 5 perc múlva hirtelen meghalt

egyik debreceni szórakozóhelyen egy budapesti papírkereskedő

Tragikus hirtelen haláleset történt tegnap este 7 óra előtt az egyik debreceni szórakozóhely félreeső helyiségében. Egy idősebb úr, akiről csak annyit tudtak, hogy néhány napja Debrecenben tartózkodott és minden délután 6 óra tájban meguzsonnázik az Arany Bika kávéházban, ezáltal is megjelent a szokott időben. Kávéval, amit józsen elfogasztott, majd felült és az egyik mellékhelyiséghez ment. Néhány perc múlva hirtelen rosszul lett, összeesett és eszméletlenné vált. A közelben levők segítségére siettek, majd értesítették a mentőket, a

rövid idő alatt megérkezett mentőorvos azonban már csak a bedőlt halált konstatálhatta. A halál oka: szívinfarkus.

A hirtelen halálesetről értesítették a rendőrséget. Selényi József rendőrtanácsos megindította az ügyben a vizsgálatot.

Az elhunyt idős férfinél talált levélből és iratokból megállapították, hogy Wendt Róbert 68 éves budapesti papírkereskedő, aki valószínűleg üzleti ügyben tartózkodott néhány napja Debrecenben.

Jegyváltás helyett hasbaszúrta a Keleti pályaudvar főintézőjét

Tegnap az egyik kalauz a keleti pályaudvaron a forgalmi irodába bevett Lindner Ferenc 24 éves bődíszműves segédel, mert rossz jegye volt és nem akart másikat váltani. Ettől az álláspontjától a forgalmi irodában sem tájtolt.

Kroll Ferenc MAV főintéző figyelmeztette, hogy meg kell váltania a jegyét. Lindner erre kést rántott és hasbaszúrta a főintézőt, akit a mentők kórházba szállítottak. A dühöngő embert rendőr vette ártalmatlanná.

Mialatt mézesheteit töltötte, más ült helyette a fogházban

Zvekan József gyárimunkást régebben lopás miatt hathónapi fogházra

ítélték. A büntetés felét kitöltötte. A múlt év novemberében az ügyészség behívta a másik háromhónapi büntetés elszívására, azonban Zvekan helyett egy Horváth nevű fiatalember vonult be a fogházba. A pesti törvényszéken vonták felelősségre Zvekant, aki elmondta, hogy november 17-én kellett volna megkezdenie folytatólagos büntetését és az ő esküvője november hó 16-ára volt kitűzve. Horváth ajánlkozott, hogy leül helyette a büntetést, amiért ő 200 pengő készpénzt és 300 pengő értékű ruhát adott.

A házfelügyelő vallotta, hogy míg Horváth a fogházban ült, Zvekan ki se mozdult fiatal felesége mellől a lakásból.

A bíróság közokirathamisítás büntetése és hűbepártolás vétsége miatt Zvekant ötkevi fogházra ítélte.

Odollal kezdjük a nant,

mert a száj és a fogak ezer veszély között egész napon át munkában vannak. Az ODOL-fogpép a fogakat tisztán és egészségben tartja és a száját feltrisszti. Tehát a mindennapos száj- és fogápoláshoz használjunk ODOL-fogpépet.

ODOL
fogpép

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

A bekormozott arcú rablók ügyében helybenhagyta a Kúria a debreceni tábla ítéletét

A felszabadulás napjaiból származó rablási ügyben hozott most végső fokon ítéletet a Kúria.

1940 szeptember 4-én este 10 óra tájban a magyar honvéd csapatoknak Máramaroszigetre történt bevonulásának előestéjén Huzó András kerekgyártó, Kodrea László földműves és Kondries László román katonaruhába öltöztek és töltött puskával felfegyverkezve elmentek a vagonos ember hírcében álló Papp Tódor házához. A vád szerint az volt a tervük, hogy Papp vagyonát fenyegetéssel, vagy bármilyen erőszakkal elrabolják.

Az udvaron Sztán György nevű ismerőssükkel találkozott, akire ráfogták fegyverüket. Sztán jórgy megijedt, beugrott a lakásba, de közben Huzó András puskája eldördült és a golyó Sztán

György jobb lapockáját érte. A lövés zajára a szomszédok segítségére siettek Papp Tódoréknak, mire a rablók elmenekültek.

Megállapította a törvényszék, hogy a vádlottak 1936-ban is megkíséreltek egy rablómerényletet bekormozott arcúval és az is kiderült, hogy még korábban Huzó András rablógyilkosság bűntette miatt nyolc évet ült már. Ezekután a törvényszék Huzó Andrást és Kodrea Lászlót fejenként hatévi fegyházra, Kondries Lászlót pedig kétevi és hathónapi fegyházra ítélte el.

A debreceni tábla leszállította mind a három vádlott bűntetését. Itt Huzó háromévi, Kodrea kétevi és hathónapi fegyházbüntetést kapott. Kondries pedig másfélévi börtönrre ítélték. Ezt az ítéletet a Kúria most helybenhagyta.

Parasztlázadás Szíriában

Vichy, július 17. A meg nem szállt francia terület sajtója több részletet közöl a szíriai parasztlázadás szerű mozgalmáról. Több szíriai városból tartós tüntetésekről érkeznek jelentések. A letartóztatási hullám egyre terjed. A kirkuuki és haifai olajvezetékeket is megrongálták, a szíriaiakban a lázongók több hidat felrobbantottak. (MTL)

Újjáalakult a 48 tagú országos bizottság

A 42 tagú országos bizottság pénteken délelőtti ülésén újjáalakult. Megválasztották az országos bizottság elnökségét, amely a következőképpen alakult:

Elnökök: a felsőház részéről vitéz Purgly Emil, a képviselőház részéről Ivády Béla, alelnökök: Sehándi Károly, illetőleg Kélescy István, előadók: Koós Zoltán, illetőleg Ronkay Ferenc, jegyzők: báró Waldbott Kálmán és Petró Kálmán.

Ezután az országos bizottság tárgyalta és tudomásul vette az ipar fej-

lesztéséről szóló 1931. évi XXI. tc. egyes rendelkezési hatályának újabb meghosszabbításáról szóló már megjelent kormányrendeletet.

Mélyreható vita után egyhangúlag elfogadták a közhasznú gépjárművállalatokról szóló 1930. évi XVI. tc. egyes rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről szóló rendelettervezetet. (MTL)

Angol bombatámadás német és dán városok ellen

Angol bombázó gépek — mint az MTL jelenti — esütőfőként a késő esti órákban támadást intéztek Észak-Németország és Dánia egyes területei ellen. A robbanó és gyújtóbombák csak csekély kárt okoztak még Lübeckben is. Két gépet sikerült lelőni.

Német vélemény a Laval-nyilatkozatról

Berlin, július 17. Illetékes német helyről közlik: Német politikai körökben érdeklődéssel vették tudomásul a francia kormány az Egyesült Államok részéről Alexandriába internált francia hadórhajók ügyében tett közbeavatkozását. Berlinben megfelelően méltatják Laval kormányelnöknek a túlságosan is átlátszó brit-amerikai zsarolási kísérletre adott nyugodt, de félreérthetetlen válaszát és hangsúlyozzák, hogy a vichy kormány ragaszkodik a fegyverszüneti szerződés megállapításához. Ugyanakkor megemlékeznek arról, hogy Cordell Hull az amerikai külügyminiszter még röviddel ezelőtt is megcáfolta azokat a híreszteléseket, amelyek szerint az Egyesült Államok beavatkozik ebbe az ügybe. (MTI)

Uj cukorjegyeket bocsátanak ki Debrecenben

Debrecen sz. kir. város területén érvényes cukorjegyek szelvényei 1942. évi augusztus hó 8-án lejárnak, a 116-ik szelvény azonban még augusztus hó 16-ig beváltható. Az új állandó cukorjegyek kiadását, — úgy mint a multban — igénybejelentő benyújtásával kell kérni. Az igénybejelentőlapokat július 18-tól kezdve darabonként 6 fillérért a kijelölt dohánytösdékben és üzletekben lehet beszerezni.

Az igényjogosultság elbírálása a háztartásra vonatkozó igénybejelentőlap, a rendőri bejelentőlap, a jelenleg érvényben lévő cukorjegy, liszt- és kenyérgyártási engedélyt, valamint a gabonalap és sertésvágási engedély bemutatása mellett történik.

Csak azon személy igénylését fogadjatja el a körzeti iroda, akire az élelmiszerjegy be lett mutatva. Az igénybejelentőlapra a háztartás (család) keretén belül csak azon családfelelős és családtagokat lehet felvenni, akik jelenleg a családdal együtt laknak. Nem lehet tehát azon személyeket felvenni, kik 8 nappal hosszabb ideig a családtól távol vannak. Az igénybejelentés elbírálása után az igénylő az összes bemutatott élelmiszerjegyeket, gabonalapot, sertésvágási engedélyt és rendőri bejelentőlapot az új cukorjegyekkel együtt visszakapja.

A szabályszerűen kiállított igénybejelentési lappal és a fentebb közölt mellékletekkel a háztartások jelenleg érvényben lévő állandó cukorjegyen a lakás rovát alatti tintával feljegyzett naplótételek szám szerint, a lakás szerinti körzeti irodában naponta délelőtti 8—2 óráig jelentkezhetnek és pedig:

- július 20-án, hétfőn 1—400-ig,
- július 21-én, kedden 401—800-ig,
- július 22-én, szerdán 801—1200-ig,
- július 23-án, csütörtökön 1201—1600-ig,
- július 24-én, pénteken 1601—2000-ig,
- július 25-én, szombaton 2001—2400-ig,
- július 27-én, hétfőn 2401—2800-ig,
- július 28-án, kedden 2801—3200-ig,
- július 29-én, szerdán 3201—3600-ig,
- július 30-án, csütörtökön 3601—4000-ig.

július 31-én, pénteken 4001—4400-ig, augusztus 1-én, szombaton 4401—4800-ig terjedő naplótételek számig, augusztus 3-tól, hétfőtől pedig a 4801-től számított naplótételekkel el-
látott cukorjeggyel bíró háztartások nyújthatják be igénybejelentőlapjaikat. A 65 éven felüli agykori gyengeségben levőknek is állandó pótcukorjegy lesz kiadva a beadott orvosi bizonyítvány alapján.

A felnőttek részére kiadandó cukorjegyért darabonként 20 fillérért, a 12 éven aluli gyermekjegyért darabonként 10 fillért, az állandó pótcukorjegyért darabonként 10 fillér kezelési költség fizetendő. A szoptatós és terhes anyák s a betegek pótcukorjegyére a most közölt rendelkezések nem vonatkoznak, azok érvényességében és kezelésében változás nincsen. Tájékoztatásul közlöm, hogy szombati napokon a közlelmezési irodák 8—1 óráig tartanak hivatalos órák. Polgármester.

„Ne add meg egy angol család fejadagát és ne éreztesd, hogy adósok

Az Angliában tartózkodó amerikai katonák katekizmusának intelmei

Madrid, július 17. Az Ya londoni tudósítója a következő részleteket közli az »Angliában tartózkodó amerikai katonák katekizmusából«, amelyet az amerikai vezérkar adott ki:

Amerikai katonák! — Ez áll többek között a könyvecskében. — Ha meghívunk egy angol házba ebédre vagy vacsorára, úgy ne ess az ételnek farkaséhséggel, mert könnyen az egész család heli fejadagját megennéd. Ne viselkedj úgy, hogy az angoloknak feltűnjön, hogy te havi 40 dolláros keresetteddel majdnem háromszorannyit ke-

resel katoná létedre. Ne nézd le az angol katonát, hogy te jobban vagy felszerelve és ne gúnyolódj a királyon, mert az minden angol előtt szent. Ha nem akard hallani egy étteremben az angol nemzeti Himnuszot, úgy osonj ki idejében anélkül, hogy észrevennéd. Legfőképpen azonban ne éreztesd az angolokkal, hogy a legutóbbi világháborút csak amerikai segítséggel nyerték meg és ne mondd nekik azt sem, hogy akkor csinált adósságaikat még ma sem fizették ki. (MTI)

Biztonsági intézkedések a megszállt nyugateurópai területeken

Berlin, július 17. (NST) A német katonai és rendőri hatóságoknak a megszállt nyugateurópai területeken néhány nappal ezelőtt végrehajtott biztonsági intézkedéseivel kapcsolatban a hatóságok képviselői közölték, hogy az újabb intézkedéseket az tette szükségessé, hogy a megszállt területeken a német csapatok biztonságát szolgálják.

Az angol rádióállomások ismétellen fegyveres ellenállásra izgították a megszállt területek lakosságát. Az angol rádiók azt is bejelentették, hogy a lakosság majd fegyvereket kap. Ezenkívül rópcédulákkal is lapidásra bujították a lakosságot. E körülmények következtében a német hatóságok kénytelenek voltak megtenni a szükséges óvatossági intézkedéseket, mivel az a feladatuk, hogy vigyázzanak és szükség esetén könyörtelenül lesujtsanak. A mostani intézkedések azonban csupán a lakosság igen csekély részét érintik, — hangsúlyozták Berlinben — csupán

azokat a bandavezéreket és hozzátartozókat, akik ellenséges akciókra készültek a német hatóságok ellen.

Berlin, július 17. A megszállt területen megjelenő német lapok az utóbbi időben behatón foglalkoznak ezeknek az országoknak jelenlegi helyzetével és közlik a katonai parancsnokok különböző rendeleteit és intézkedéseit. A megszállt franciaországi területeken a francia lakosságnak nagyrésze nyugodtan folytatja munkáját és semmi része sincs az ellenséges oldalról kitervezett és elkövetett rongálásokban és merényletekben.

Ugyanez a helyzet áll fenn Belgiumban és Hollandiában is, ahol a lakosság széles körei bizonyították a németekkel való együttműködésre való hajlandóságukat, mivel tisztában vannak azzal, hogy a jövőbe vezető út csupán az új Európába való beilleszkedés árán nyílik meg.

Öregedik-e, gyengül-e a magyarság?

A Magyar Nemzetbiológiai Intézet kiadásában jelent meg a napokban Antal Lajos: „A magyar népesedés kérdése” c. munkája.

A népesedésbiológia problémái a magyarság legizűbb történelmi kérdései. Végigkísérve a magyarság biológiai történetét, a honfoglalástól napjainkig, megállapítható, hogy a magyarság nagy népesedési válságait a történelem folyamán hihetetlen álniakarással és szokatlan rövid idők alatt küszöbölték ki. A jelenben újabb népesedésbiológiai krízis árnyai bontakoznak ki a nemzet felett. Az egész Európát ellepő születéscsökkenési járvány országunkat sem kerülte el. A magyar születési számok az ötven esztendő előtti 44 ezrelékes értékről szinte feltartóztatlanul zuhantak a 20 ezrelék körüli értékekre. Ez általános európai jelenség mögött életani, kortani, szociális, gazdasági és kulturális-erkölcsi okok szerepelnek. Magyarországon ezeken felül a Trianonnal ránszakadt lelki válság, a nemzeti pesszimizmus és a nemzeti körös kicsinyeségi érzés hatással érvényesültek a legnagyobb súlyal.

A magyar házasságok termékenysége csökkent! Sajnálatos, hogy e termékenység-csökkenésben a vezető közép-osztályi rétegeink mily nagy súlyal vesznek ki részt. A házasságok gyermeklétszám szerint történt elemzése megmutatja, hogy a magyar házasságok egyötöde meddő. A házasságok 64.3 százaléka pedig 0—2 gyermekes, ami azt jelenti, hogy a házasságok 64.3 százaléka nem teljesíti nemzetével szemben biológiai kötelességét!

A magyar népszaporodási számokat a közegészségügy, a szociálpolitika elfre-haladása tartja egyensúlyban. 1880-ban 1000 élre 34.4, 1940-ben már csak 14 halálozás esett. A megnagyobbodott Magyarország 60 év előtti halálozási adatok alapján meg kellene halni kb. 500.000 embernek évente, a valóságban csak 160.000 ember hal meg! A 340.000 föny különbség jelenti a közegészségügy és szociálpolitika népesedési eredményeit.

Országunk népesedésbiológiailag a legizűbb pontján él Európának. Népszaporodási számai 6 ezrelék körül mozognak. Románia természetes szaporodása 11.5, a volt Jugoszláviáé 12. Szlovákiaé pedig 9.1 ezrelék. (Az 1937. évi adatok alapján.)

Antal szerint túlzás lenne a fenti számokból bármilyen történelmi következtetést levonnunk. A legélesebben szembe kell szállnunk azokkal az ellenségeink részéről terjesztett divatos szólamokkal is, hogy az előbbiekben jelzett számok a magyarság biológiai megrokkadását, megöregedését, sőt népesedési jövőjét jelentik! A magyar születési számok csökkenése mögött a legkisebb súlyal szerepelnek a biológiai természetű helyrehozhatatlan tényezők. A magyar születési számok csökkenése nem a nemzet biológiai elértéktelenedését, gyengülését jelenti. A születések számának csökkenésében a magyarság biológiai alkalmazkodóképessége nyilatkozik meg. A nemzet kénytelen volt alkalmazkodni a trianoni társadalom szociális, gazdasági és kulturális szerkezetéhez. E társadalom felépítése a létért való küzdelemben nem tette előnyű a gyermeket, érthető tehát, hogy a magyar gyermekek száma nem születhettek meg. Amennyiben a magyar társadalom szellemi, gazdasági és szociális berendezése a biológia törvényeire fog hasonlítani, a magyarság népi expanziója újból megindul!

Országunkban kiépítettük a közegészségügyi rendszeren keresztül a halálozások elleni küzdelemet, mint népesedési módszert feltétlenül ki kell alakítanunk azokat a feltételeket is, amelyekkel a magyarság születési számai felemelhetők!

A népesedési gyógymódok közül egyetlen út járható: a produktív korosztályok termékenységét kell felemelnünk! Hogy eredménnyel lehet beavatkozni egy nemzet népesedési jelenségei közé, számos történelmi és modern példa igazolja.

Kimutatja Antal, hogy alaptalan minden túlnépesedéstől való félelem. Egy erőteljes népesedési mozgalom számára

korlátlan lehetőségek vannak még országunkban.

A magyarság jövőbe látó, a tudomány minden eszközével felszerelt népesedési mozgalmát kell kezdeményeznie. A biológiai gondolat, a népesedésbiológiai gondolat jelenti a fajvédelem természet-tudományos, romantikamentes megfogalmazását.

—o—o—o—

Aratás!

Az ország minden részében megkezdődött az aratás. Ezzel kapcsolatban a közellátásügyi minisztérium figyelmeztetőt adott ki, amelyben emlékezteti a gazdákat az aratással kapcsolatos teendőkre s az aratás észszerű elvégzésének jelentőségére. Az ország minden vidékén, a nyilvános helyeken kifüggesztik majd ezt a figyelmeztetőt, amely így hangzik:

Készen áll-e minden gazda arra, hogy az aratást úgy megkezdje és befejezze, ahogy azt ma az ország érdekei megkívánják?

A közellátás biztosításától függ országunk jövője, népünk fennmaradása.

Minden gazdának tudni kell, hogy a közellátás tartja a belső frontot.

Gondoljunk meg mit jelent sajátmagunk számára is a belső front szilárd sága és mindenekfeletti biztossága. A hanyag aratás pénzt vesz ki a gazda zsebéből és kárt okoz a közellátásnak.

Viaszértett legyen a búza az aratás megkezdésekor, mert ezzel elkerülhető a nagy veszteséggel járó szempérgés és így lehet ácselos, nagy sikertartalmú szemet kapni.

Tudja-e minden gazda és arató, hogy a szempérgéssel és kalásztöréssel mennyi szem vesz el?

Gondoskodott-e már annyi munkaerőről, hogy az aratás munkáskész hiánya miatt meg ne akadjon és az a legrövidebb időn belül befejeződjön?

Biztosította-e minden gazda a kövekötéshez szükséges anyagot, hogy a kéveköttők munkája együtt haladjon az aratókkal?

Ha kevés a munkaerő, álljanak össze többben és közös erővel végezzék el az aratást.

Ne asztalogjunk, hanem egyenesen a cséplőgéphez hordjuk a gabonát, sok drága szem elpergését megakadályozzuk így.

A tűzveszély elhárítására meg kell szervezni a tűzfigyelő készütséget, valamint a tűzoltószolgálatot az aratási, betakarítási és cséplési munkálatok tartama. Háborús időben sohasem tudhatjuk, hogy az ellenség milyen eszközökkel akar ártani.

Csak a gazda és az aratók közös munkája hozhatja meg mindnyájunk számára az életetadó kenyeret.

Ne arassunk sarlóval, mert az ezzel való aratás kb. 10 százalékos magvesztéssel jelent. Ezzel magunknak és a köznek is ártunk.

A kaszával való aratási szemvesztéség nem több, mint 7 százalék.

Tudja-e minden gazda, hogy a kizöldült tarló állománya sűrűbb, mint a rendezetetés?

A gabona beérését nem a levél és a szár sárgulása mutatja, hanem az, hogy a szem viaszérésben van-e, vagy sem. Az ilyen gabona a kereszttekben utánaérik és csiraképesége kiváló. Aratás után legfontosabb teendő, — azonnal megforgatni a tarlót. Ezt a munkát a jó talajelőkészítés feltételül megkívánja.

—o—o—o—

Vigyázat! A ricinus magja mérgezést okozhat!

A ricinusmag és a belőle készített olaj után visszamaradó pogácsa ricin nevű mérgező anyagot tartalmaz. Ez az emberre nézve már kis mennyiségben való fogyasztásnál is veszélyes, az olajpogácsa mérgeztetés nélkül fel-eletése pedig az állatnál súlyos mérgezést okozhat.

Nagyon kell tehát vigyázni, mert a ricinusmag fogyasztása gyermeknél és felnőttnél egyaránt már kismennyiségben is halálos mérgezés idézhető elő. A tünetek: hányás, szédülés, aluszékonyság, általános gyengeség, melyek csak több órával, vagy egy-két nappal a ricinusmag elfogyasztása után lépnek fel. Ha már megtörtént a mérgezés, azonnal orvost hívjanak, gyomormossással talán még segíteni lehet. Ahol ricinust termelnek, ott tanítsák meg a gyermekeket, hogy ne egyenek ricinusmagot.

Használt kúcsöveket elad

Füvessy

Simonffy-utca 15. Telefon: 28-03.

HIREK

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabéren). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8 70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 18-án reggel 8-tól 25-én reggel 8-ig: „Kossuth” Piac u. 26. telefon: 29-56. „Magyar Korona” Kálvin-tér 15. sz., telefon: 16-06. — „Arany János” Csapó u. 66. telefon: 11-78. — „Hungária” Szoboszlói út 4 f) tel.: 28-25.

Onkéntes munkatörzsek

sikeres munkájáról számolnak be a lapok, mely táborok azt hirdetik, hogy a magyar ifjúság minden felszólítás nélkül, öntevékenyen megtalálja a módot és alkalmat arra, hogy hogyan segítsen minél többet a hazának.

Nők és férfiak, az ifjúság általában tudja, hogy minden emberi erőre szükség van, ha boldogulni akarunk. A vakáció, mint olyan néhány esztendő óta, hogy úgy mondjuk, nem divat. Az új kor új gondolkodású ifjúsága úgy látja a pihenést elsősorban, hogy kikapcsolódik iskolai elfoglaltságától arra a két hónapra, mely idő alatt szünetel az iskola és kint a szabadban, vidéken keresi a munka mellett a lelki felgyógyulást.

Olvaszuk, hogy itt utat építenek kemény munkában az ifjak, míg másik helyen a leányok kapcsolódnak bele a magyar falvak küzdelmes nyári munkájába. Táborok, táborok mindenütt, ahol daloló kedvvel dolgozik a fiatalosság és a helyszínen tanulja meg a fizikai munka tisztességét és megbecsülését.

Az ifjúság kezdeményezte annak idején ezeket a táborokat és ma már országos szervek irányítása mellett folyik az alkalmi munka.

Az eszmét azok adták, akik elsősorban érdekelték ebben a nagy törekvésben. Az eszmény diadalmas megnyitkozása a fizikai cselekedetekben mindig többet jelent minden szép szónál.

Minden méter országútra nagy szükségünk van és ma, amikor erre különlegesen nem fordíthat gondot a legilletékesebb hatóság, az ifjúság itt fogja meg a munka végét.

A magyar falvak népe így jön közelebb hozzánk, a városokhoz és ebben a közelítésben az új, kialakuló világ képét látjuk, amikor a köz- és szabad pályákra készülő ifjú tudja, hogy milyen verejték, milyen gond teremti a nagyot és szépet.

Az önkéntes munkatörzsek dalától veng az ország, eredményeire büszkék vagyunk valahányan és főleg büszkék arra az ifjúságra, mely az összes európai nemzetek előtt vette fel és valószínűleg meg az önkéntes fizikai munkaszolgálatot a hazáért...

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban 10 ó. Ir. Soós Béla, 6 ó. dr. Farkas Pál. Kis-templomban 9 ó. Uray Sándor, 11 ó. Baja Mihály, 6 ó. Csutoros Sándor. Kossuth u. templomban 10 ó. dr. Farkas Pál, 6 ó. Pál Antal. Károlyi G-téri templomban 9 ó. Sulyok Sándor, 4 ó. Török Imre. Ispolytemplomban 10 ó. Molnár Ferenc, 6 ó. Sárközy Lajos. Árpádtéri templomban 10 ó. dr. Hegyaljai Kiss Géza, 6 ó. Magi István. Homokkerti templomban 10 ó. Pál Antal, 6 ó. Szilágyi László. Nyilastelepi templomban 10 ó. Mezey Béla, fél 7 ó. Mezey Béla Csapókerti templomban 10 ó. Gáll Mihály, 6 ó. Gáll Mihály. Kerekestelepi templomban 10 ó. Szilágyi László, 3 ó. Pál Antal. Egyetemi templomban 11 ó. Koncek Zoltán. Augusztai szanatóriumban negyed 10 ó. Koncek Zoltán. Egyetemi klinikákon Koncek Zoltán. Tégláskerti áll. iskolában 10 ó. Sárközy Lajos. Tég-lavetői gyűl. házban 4 ó. Kovács Árpád. Wolaffkatelepi olvasóköri 4 ó. Pinczési Pál. — Tanyai istentiszteletek: Fancsika 9 ó. Nagycsere 11 ó. és Szata 3 ó. vitész Szabó Endre. Pallag 9 ó. Nagy Károly. Nagymacs 2 ó. Tömörny Lajos.

Több száz nőt alkalmaz vasúti szolgálatra a debreceni MÁV. üzemeltetés

A debreceni MÁV üzemeltetés felhívást bocsátott ki arra, hogy jelentkezzenek a 18-ik életévüket már betöltött, de a 35-ik életévüket még meg nem haladott leányok, özvegyek, vagy elvált asszonyok, akik férjük után jelentősebb összegű tartásdíjban nem részesülnek. Természetesen csak öskezresztényekről lehet szó. Legalább négy középiskolai végzettséggel kell bírniok. Alkalmaztatásuk a debreceni üzemeltetés területén fekvő szolgálati főnökségeknél azonnali hatállyal történik. Az állásokat tehát nem Debrecenben, hanem más vidéki helyeken töltik be, ahol szükség van rájuk. Ezek az állások örökös rendszerűek. A női alkalmazottak segédnöki munkakört kapnak. A pályázatokat a debreceni MÁV üzemeltetésnél kell benyújtani, a legutóbbi iskolai bizonyítványukat csatolják.

— A római katolikus templomban és kápolnában remes vasárnapi miserend. A lelkesíti beosztást ma eszközlik.

— Görög katolikus templomban délelőtt félnyolc órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diákmissze. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szent széki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnyolc órakor rózsafüzés ájtatossá. — 4 órakor vecsernye és szentség imádás. Június hó 20-án, hétfőn Szent Illés próféta napján vasárnapi miserend.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor van istentisztelet. Igét hirdeti: Dönsz Tivadar vallás- és közoktatásügyi miniszter. — Hajdúszoboszlón pénteken este 7 órai kezdettel bibliaórát, vasárnap este 7 órai kezdettel istentiszteletet tart a Major u. 63 szám alatti diakonisszaházban Senty Zoltán lelkész.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanosutcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaóra. — Fél 10—fél 11 óráig prédikáció. — Délután 6—8 óráig vallásos-estély. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig bibliaóra. — Pénteken este fél 8—fél 9 óráig imaóra.

— Debreceni író sikere. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium Hegyaljai Kiss Géza „Naplóvesz vizek” című elbeszélés kötetét valamennyi népkönyvtár céljaira alkalmazásnak találta és felvette a népkönyvtárak jegyzékébe. Munkatársunk új könyve kapható a szerzőnél és minden jobb könyvkereskedésben.

— A kultuszminiszter rendelete szerint a polgári iskolába ezután csak azok a gyermekek vehetők fel, akik az utolsó két évben irás, ének- és testnevelés kivételével minden tárgyból legalább jó eredménnyel végeztek és a megszbott felvételi vizsgát sikerrel letették.

— Pálóczi-Czinke István volt felvidéki református püspök, 87 éves korában Budapesten meghalt. A 22 éves elszakítás alatt egyike volt a leghasznosabb és leghasznosabb magyaroknak, nagyon sok szolgálatot tett hazájának.

— Vattay tánciskolában augusztus 5-én diákkölon kezdődik. Kossuth 11. Szombaton össztánc.

— A cukrászsztyák súlyát megállapította a közellátási miniszterium. A mégnon súlyá darabonként legalább 3, a tortaszeletek legalább 6, a krémmel töltött és cukormázzal bevont tortaszeletek pedig legkevesebb 6,5 deka kell, hogy legyen.

— A Stureborg nevű svéd gőzös, amely élelmiszert szállított Görögországnak, a Földközi tengeren légi támadás következtében elsüllyedt. Húsz utas egy kivételével eltűnt.

— Eltűnt irodalmozgató. Maramarosban nagy izgalmat keltett az a hír, hogy Beöthy Ödön 54 éves vármegyei irodalmozgató a múlt hét szerda óta eltűnt. Akkor elment lakásáról és azóta nem adott magáról hírt. Csakdijától nem búcsúzott el, nem is említette, hogy útra készül, csak kalapját vitte magával, egyebet semmit. Beöthy a felszabadulás óta vezette a vármegye gazdasági ügyeit.

— Az Egyesült Államok behívják a 18—20 éves ifjakat katonai szolgálatra. A hadügyminiszter kijelentette, hogy ezekre a fiatal korosztályokra is sor kerül idővel. Megállapította, hogy az Egyesült Államok még soha nem viték olyan nehéz harcot, hogy ezeket a legfiatalabb korosztályokat is be kellett volna hívni.

— A francia munkások németországi elhelyezésének ügyét — mint a NST jelenti. — Petain tábornagy, államfő legfőbb ellenőrzése alatt intézik.

— Az orosz Versailles-nek nevezett „Pityerhof” híres kastély, melyet Nagy Péter cár építtetett, a Finn öböl partján, az utóbbi harcokban elpusztult.

— Angliában nem szabad semmilyen rongyot elhajítani. Akik ezt mégis megteszik, ötszáz fontra büntetik, sőt börtönbe vetik. A rongyhulladékot gépkocsi és páncélcsovik ülésének előállítására használják.

— Kvaternik tábornagy, horvát hadügyminiszter esztőtörtökön délután külföldre utazik Pozsony. A tábornagytól a pözsönyi állomásán Csatlós tábornok, honvédelmi miniszter és a szlovák tábornoki kar vett búcsút. (MTI)

— x Nagydíj közönség figyelmébe! Üzleteinket szombaton délután 1 órától hétfőn reggel 8 óráig zárva tartjuk. Az összes debreceni kereskedők.

— Autógumik jogtalan vásárlása miatt került a debreceni ügyészségre Bayer Márton komádi berautós ügye, aki három autógumit vásárolt, hogy rozoga kerekeit megjavítsa. Engedélye nem volt a vásárlásra és azoknak sem volt joga eladni, akikől vette. A csendőrség megállapítása szerint Kovács Miklós Piac-utca 41. szám alatti és Stern László Arany János-utca 19. szám alatti lakostól, valamint Dubiczki Szemion kievii születésű nagyváradi lakostól vette a használt autógumikat.

— A prágai állomásfőnök árja közszüntést rendelt el és kötelezte a vasúti alkalmazottakat, hogy ne csak szolgálatban, hanem azonkívül is, utasokkal s feljebbvalóikkal szemben a felemelt karral való árkaközszüntést használják.

— Ut a Parnasszusra — némi díjazás ellenében, Nem mindennapi kérelem érkezett a szatmári iparhatóság-hoz. Egy fiatalember arra kért iparigazolványt, hogy irodalmi stúdiót nyithasson. Kérelmében előadta, hogy Szatmáron régóta nélkülözött iparágat kíván bevezetni éspedig a kezdő frókat némi díjazás ellenében óhajlja felvezetni a Parnasszusra. Az újszerű irodalmi stúdió kezdő költőknek és novelláíróknak adná meg a szükséges utatitások, aranéve, hogyan kell írniok, nvesegelné szárnyukat és egyengetné útjukat — összekötései révén — az irodalmi lapok kiadóhivatalaihoz. Elmondja a kérelmező azt is, hogy Szatmáron sok a parlagon heverő irodalmi tehetség. Azért szeretné megnyitni stúdióját, hogy a jövő Babits Mihály, Mész Lászlója, vagy Móricz Zsigmondja késői utódai az ő szárnya alatt nőnének nagygyá. A kérelem felett a hatóság még nem döntött.

DEBRECZEN

5. OLDAL.
1942 VII. 18.

Az alvégi kistemető

Az alvégi kistemető áldott, puha földje, odavágyom édesanyám csendes pihenőre. Vén akácok árnyékában édes lesz az álom, akkor talán nem bánk senki, ha szemem lezárom.

A kert alatt vigyenek ki, anyám megbocsásson! Kántor uram az énekkel ne nagyon éfrázzon. Elég nekem a kisharang csengő-bongó hangja, meg annak is, aki szívét más legénynek adta.

Polgár Gyula.

Fantasztikus számok a ponyvairodalomról

A kormány a magyar nemzet sürgető kívánságának tett eleget azzal a rendeletével, mellyel egyszerűsítendő korra véget vetett a ponyvairodalom burjánzásának és megszüntette azt a lélekmérgezést, aminek káros hatásai főleg az ifjúság körében lehetett tapasztalni. Megdöbbentő statisztikai adatokat lártak most fel a ponyvairodalom előállítása körül. Az utóbbi 10 év alatt 20 kiadó cég foglalkozott ilyen súlyú regények kiadásával. Tavaly 35 millió példány jelent meg. Egy év alatt átlag 1200 különböző 10 filléres regény jelent meg összesen 24 millió példányban. Ehhez évenként 1,440.000 költő, vagyis 144 vagyon papírosra volt szükség. A ponyvairodalom legkevesebb havi 50.000 pengőt keresetek, míg az írók és fordítók mintegy százötnyi serege legfeljebb havi 15.000 pengőt kapott. A 20 filléres kategóriában a havi átlagos 600.000 példány listára haszna legalább 30.000 pengő volt a kiadónál és legfeljebb havi 9000 pengő az íróknál. Havi 100.000 példányban jelent meg az 50 filléres regény, ezen a kiadók listára haszna 15.000 pengő, az írók 2250 pengőt kerestek. A 75 filléres regényből havi 100.000 jelent meg, kiadói hasznon havi 30.000 pengő, a pengős regényekből megjelent szintén havi 100.000 darab 40.000 pengő listára jövedelemmel.

A magyar könyvpiacra évi 35 millió kártékony ponyva jelent meg és ezzel 10 teljes lehervonalszerelvény papírkönyvet használtak fel, évenként 1.600.000 pengő hasznolt hajtott a kiadónak. A forgalom túlnyomó részét az utcai árusok bonyolították le, akiknek minden társadalmi réteghől voltak vevőik.

— ooo —

Egyhónapi fogházat eredményezett a bosszú

A debreceni törvényszék elé került lopás miatt Reviczky József földhírtokos egyik belső cselédjé, Kovács Julianna, aki a kastélyban több lopást követett el. Lopkodta azokat a tárgyakat, melyek a szakácsnő, Fekete Györgyné és a főszakács, Szőke János gondjaira voltak bízva. A tárgyaláson a leány beismerő vallomást tett, elmondotta, hogy ő nem azért követte el a lopásokat, hogy magának anyagot hasznol biztosítson, hanem azért, hogy bosszút álljon Fekete Györgynén, aki ellensége. Azt gondolta, hogy a hiányzó tárgyak miatt majd Feketénét veszik elő és a főszakács is Feketenét fogja vádolni.

A bosszú fogházba juttatta a leányt. A bíróság jogerősen egyhónapi fogházra ítélte el. Az ítélet nem jogerős.

Sörözzünk

a Sőr Szanatóriumban

Simi bácsinál

Simonyi-út és Veszprémi-utca sarok
Asztall foglalás 13-79 telefonon

Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet

mint a „Futura” — „Hombár” főbizományosa értesíti a gazdaközönséget, hogy július hóban szállításra kerülő búza, rozs és kétszemes, valamint árpa után a vonatkozó rendelet szerint megállapított mennyiségű korpát biztosítani tudja. Egyébként Szövetkezetünk foglalkozik a terményüzlet minden ágával.

Telefon: 28-66. Iroda: Ferenc J.-út 16. Alföldi palota.

Erdélyi Margitka temetése

Könnyesszemű, kegyelettel emlékező hölgyesereg kísérte utolsó útjára tegnap délután Erdélyi Margitkát, a MANSZ sok éven át hűséggel dolgozott titkár-nőjét.

A Köztemető díszravatalozójában szinte elborította a sok virág és koszorú a ravatalt, amely körül a nagy számú gyászoló közönség adta meg az utolsó tisztességet az elhunytaknak.

Felhangzott a »Tebenned bíztunk elejétől fogva...« ősi szép dallama, majd *Geönczy* Sándor segédlelkész mondott szívhezszóló beszédet Erdélyi Margitka felett, aki »tisztá szív és erős lélek« volt, s egész életében azon munkálkodott, hogy »áradjon a jószág és virágazzék a békeesség...« *Musa* Ferenc kántor gyásznéke után vitéz *Nábráczky* Béláné vett búcsút a Magyar Aszonyok Nemzeti Szövetsége debreceni szervezete nevében a megboldogultól, szólna arról a lelkiismeretről, hűség-ről, amellyel Erdélyi Margitka dolgozott a MANSZ célkitűzése szellemében.

A kegyelet szavak után megbontották a ravatalt s megalakult a gyászmenet. A rengeteg koszorú nem is fért fel a kocsira, a sok-sok virág, rózsá, szék-fű, kardvirág a gyászolók utolsó üzenetét tolmácsolta... A MANSZ gyönyörű, színpompás mezei virágokból álló koszorút küldött.

— ooxoo —

GYÁSZROVAT

A Tunyoghi Szücs-család gyász. Mély gyász érte a Tunyoghi Szücs családot. Özv. Tunyoghi Szücs Kálmáné, szilágyszegi Dienes Emma elhunyt. Az ismert nevű nagyszony áldoson élete során nagyon sokat jótékonykodott. A berettyóújfalui családi sírkertben helyezték örök nyugalomra. Halálát dr. Tunyoghi Szücs Kálmán kúriai bír., dr. Tunyoghi Szücs Lajos miniszteri tanácsos és Tunyoghi Szücs Marianne, az elhunyt úrasszony gyermekei gyászolják.

Szalontai Józsika 7 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: Fancsika 68 Gebauer-cég rendezi.

Lőrincz Károlyné Sipos Emma 66 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután fél hét órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Nyugoti u. 40. Dankó temetkezés — ooxoo —

Ötvenegyfokos meleget mértek a-törtörtökön Seviljában. A kánikula miatt az egyházi hatóságok a tervezett körmenet megtartását elhalasztották.

Gyulacsot reszelt Szabó Károly penészföldműves és a töltés felrobant a kezében. Az arca és szemén szenvedett súlyos sérülést.

Élelmentő magyar huszárszázados. Izgalmas élelmentés tanúi voltak a szentesi Tisza-szakaszon az emberek. Egy katona fűrdött a Tiszában, majd utána felöltözött és a parion egy ruhadarabot akart kimosni. Véletlen folytán a partról a vízbe csúszott, még pedig örvénybe és pillanatok alatt többször a víz alá merült. A segélykiáltásokra a part közelében időző három Slipsits István huszárszázados úgy, ahogy volt, felöltözött, pillanatnyi habozás nélkül az elmerült katona után ugrott és hosszas, izgalmas küzdelem után kimentette a fuldoklót. A parion állók lelkes éljenzéssel ünnepeltek az élelmentő huszárszázadost, aki saját élete kockázatával mentette ki egy katonát a halál torkából. A három százados már a múlt évben is megmentett egy embert a Tiszából a vízbe fulladástól.

Zsidó istentiszteletek. A statusquo-ante izraelita anyahitközség templomában az istentiszteletek rendje folyó hó 17—24-ig: Szombaton reggel 7 órakor, délután a Deák Ferenc utcában 11. délután mindkét templomban fél hét, este negyed 10 órakor. Köznap reggel mindkét templomban reggel fél hét, este háromnegyed kilenc órakor. Tiszá beavatónapján, szerdán délután fél hét, este 9 órakor, csütörtökön reggel 6, este 8 óra 20 perckor. Hítségoklat szombaton délután a Deák Ferenc-utcában. Rabbiság.

75 éves cseh nemzetgyalazót ítéltek el

Urbanek Vendel 75 éves cukorkagyáros, csehországi születésű egyén gyufát vásárolt — cseh nyelven. Az üzletben találkozott dr. Kosaras fővárosi fogalmazó, aki megütközött azon, hogy Urbanek nem magyarul kérte a gyujtót. Kérdésére Urbanek azt felelte, hogy harminc éve van Magyarországon. Hogy akkor miért nem tanult meg magyarul? Mert a magyarok senkik — felelte — és a magyar nyelvet az ország határán túl senki sem beszéli. Vila közben magyar kutyának nevezte dr. Kosarast.

Urbaneket nemzetgyalazás miatt a budapesti törvényszék 3000 pengőre ítélte, a Kúria ezt a büntetést 8000 pengőre emelte, az elíteltet az országból kiutasította és a visszatéréstől örökre eltiltotta.

— ooxoo —

Roosevelt bizalmas munkatársait Csunkingba küldte, hogy Csangkajsekkel tárgyaljanak. Utána Londonba is elutaznak.

Egy USA tengeraltjáró elcsúlyosította azt a japán szállítóhajót, melyen több mint ezer ausztráliai hadi és polgári fogolyból álló csapatot akartak biztonságosabb helyre vinni.

Tudnivalók a bércsépülésről

A m. kir. Közeljárásügyi Miniszter Úr a 9280—1942. M. E. számú rendelet 1. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a bércsépülési rész megállapítása tárgyában 83.900—1941. K. M. szám alatt rendeletet adott ki, ez a rendelet folyó évi június hó 27-én lépett hatályba. A rendeletben foglaltak az érdekeltekkel kivonatolva az alábbiakban közölöm:

I. §. Cséplési rész.

1. Gabonaművek (búza, rozs, két-szeres, árpa, zab és köles) bércsépülésének elvégzéséért az elesélt mennyiség után felszámítható rész a következő (a cséplési rész százalék, illetve 100 q-ként felszámítható métermázsja):

1. Magánjáró gépek:

1. Ha az üzemanyagot a cséplető gazda adja (tüzelőanyag, vízfordás, stb.) 5 P. 2. Ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos (bércsépítő) gondoskodik 6 P.

II. Nem magánjáró (huzatos) gépek:

1. Ha az üzemanyagot (tüzelőanyag, vízfordás, stb.) a cséplető adja és a vontatásról is gondoskodik 4.50 P. 2. a) Ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos adja, de a vontatásról a cséplő gondoskodik 5.50 P. b) Ha az a) pont alatt tárgyalt esetben a vontatásról is a géptulajdonos gondoskodik 5.75 P. 2. Az 1. bekezdésben megállapított bércsépülési rész legmagasabb és legalacsonyabb résznek tekintendő, ettől eltérő bércsépülési részt követelni vagy elfogadni nem szabad. 3. Zab cséplésénél a 3600—1942. M. E. számú rendelet 25 §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint a bércsépülési részt természetben nem szabad kiszolgáltatni, annak ellenértékét a munkaadó a 15. tonnás kocsiakománnyra hatóságilag megállapított termelői, állomasi áránál q-ként 0.50 P-vel alacsonyabb áron készpénzben köteles a jogosultaknak kifizetni.

2. §.

Egyes esetekben felszámítható pótdíjak.

(1) Abban az esetben, ha a géptulajdonos a bércsépülést nem szerződött munkásokkal (munkáscsapat) végzi és számlatervvel (televált) is, alkalmaz, a bércsépülés egyébkénti körülményeinek megfelelően az előző paragrafusban meghatározott cséplési részen felül további 0.5 százalékot számíthat. (2) Azokon a vidékeken, ahol a gazdálkodás tanyarendszerben folyik, valamint ahol a cséplőgépek vontatása (nehéz homoki talaj, nehezebb útviszonyok, nagy távolságok) csak jelentősen nagyobb üzemanyagfelhasználással, illetve költséggel történhetik az 1. §. 1. bekezdésének I. és II. 2/b pontja szerint felszámítható cséplési részhez további 0.5 százalékot számítható. A géptulajdonos, illetve a bércsépítő azonban ennek a többletnek felszámí-

Az egyetemi önkéntes munkaszolgálat tagjai útakat építenek, folyókat szabályoznak

Az egyetemi önkéntes munkaszolgálat tagjai az ország különböző vidékein értékes nemzeti tevékenységet folytatnak. A férfiak hat, a női egyetemi hallgatók tíz munkatáborban teljesítenek szolgálatot.

A férfiak területfelöltéseket, folyószabályozásokat, árvízvédő gátakat, csatornaépítéseket, utakat építenek.

A női munkatáborok családgondozással, kultúraterjesztéssel, az otthoni és mezeli munkában való részvétellel, a hadbavonultak családjainak megsegítésével foglalkoznak.

— ooxoo —

Az amerikai háborús információk hivatali irodát létesít Londonban. Az iroda szorosan együtt fog működni a propagandaügyi miniszteriummal, M.T.I.

A magyar válogatott úszó és vízilabdázó csapat pénteken szerencsésen megérkezett Darmstadtba. A magyar vendégeket a város főpolgármestere s a hatóságok képviselői fogadták. (MTI).

Egy nagyszalád olgányzenész a kenyérkereső hegedűjét tokkal együtt a Nagyvárad utcán elhagyta. Jutalmat is ad, de kéri a becsületes megtalálót, hogy emberszeretéből is adja le a hegedűt a Miklós-utcai Hudák vendéglőben.

lására csak akkor jogosult, ha ilyen irányban előterjesztett kérelmére a 4110—1939. M. E. számú rendelet 1. §-ának 2. bekezdésében meghatározott közigazgatási szervtől (a törvényhatóság első tisztviselője) erre írásban engedélyt kapott. (3) Olyan esetben, amikor a cséplőgépi bércsépülésre szánt gabonaműveket a helyi szokásnak megfelelően nem költött kérése, valamint akkor is, ha a cséplésre szánt gabonaműveket csak a cséplés alkalmával vontatja a cséplőgép mellé (u. n. vontatóból való csépléssel) az 1. §-ban megállapított cséplési résznél 0.5 százalékkal magasabb rész számítható.

4. §.

A cséplőgép kiszolgáltatására alkalmazott u. n. etető járandóságát, továbbá a gép műszaki felügyeletére, esetleg szerződött gépész és fűtő fizetését bércsépülés esetén a bércsépülési résznél kell fizetni.

5. §.

A bércsépülést végző gépekhez szerződött munkások (munkáscsapat) részére a hatóságok előtt megkötött munkavállalási szerződésben megállapított járandóságát a bércsépítő az előbbieket szerint megállapított bércsépülési részhez külön hozzászámíthatja. Ezen túlmenően az 1. 2. §-ban megállapított cséplési részhez semmilyen címen további felszámítható helye nincs. Abban az esetben, ha a gépnél szerződött munkáscsapat dolgozik, az eleváltorra eső rész (2 §. 1. bekezdés) a munkáscsapat járandóságát terhel. A rendelet kizárólag azt a cséplési részt szabályozza, amely a bércsépítő ilyen nemű tevékenységéért megilleti, tehát a gép kiszolgáltatására szerződött munkásokra a hatóság közbenjöttével kötött szerződésben megállapított járandósága a rendeletben megállapított cséplési részen kívül felszámítható. Az etetőket, valamint a gépkezelőket (gépész és fűtő) bércsépülés esetében a géptulajdonos fizeli a részére megállapított cséplési részből, míg a munkáscsapat része az etető kikapcsolásával osztandó fel. Ha a cséplőgép a cséplő tulajdonosa és így bércsépülési rész nem kerül kiadásra, az etető járandóságát a munkáscsapat részére megállapított részből kell kiszolgáltatni. Tekintettel az uradalmi cséplőgépek nagyobb cséplési eredményére, fenti rendelkezés nem jelenti az ott dolgozó munkáscsapat járandóságának csökkentését. A rendelet nem intézkedik az egyéb terménynek (borsó, lencse, len, mák, repace, lóhere, lucerna, stb.) bércsépülési részének megállapításáról. Vitéz esetekben a törvényhatóság első tisztviselője a 83.900—1942. K. M. sz. rendeletben nem említett termények bércsépülési részét az illetékesek meghallgatása mellett — az érdekeltek kérelmére — írásbeli határozattal megállapíthatja. Polgármester

A jeruzsálemi nagymufti és iraki miniszterek Rómában

Róma, július 17. A jeruzsálemi nagymufti Németszágból jövet Rómába érkezett. A pályaudvaron több olasz előkelőség fogadta. Jelen volt két iraki miniszter is, kik jelenleg Rómában tartózkodnak. (MTI).

— ooxoo —

Debreceniek szeretetadományokkal halmozták el a frontra induló vöröskeresztes ápolónőket

Debrecenben a legnap délelőtt a frontra induló tényleges vöröskeresztes ápolónőknek a közelvezők küldtek el szereladományait.

A debreceni Vöröskereszt Egyesület 45 csomag mézestányért, Uray Sándorné, iparoszakosztály, vitéz dr. Nábráczky Béláné mézes, vitézi asszonyok és Boronyi Gyuláné mézes és cukorka, Rugonfalvy Kiss Istvánné, dr. Pap Károlyné egyetemi tanárnéknak készlet, Ókrós Sándorné, Tóth Jánosné, Szakácsy Jánosné, Gombos Ferencné, Csanak Józsefné, dr. Bacsó Jenőné, Payer Ferencné, Nagy Imréné, Szonj Erzsébet Egyesület készlet és cukorka, Bertokos leánykőr, Ókrós Julia, Szekeres Józsefné, Ormósné Szilágyi Julia, dr. Kerlész Kálmánné, Csabay Lászlóné, Szalkay cukorkaüzem, revíziós leánykőr, Rajcsa Lászlóné, Mester Istvánné, Kiss Lajosné cukorkái adományoztak az útra.

Az ünnepélyes keretek közt lefolyt búcsúztatáshoz 45 csokrot készített az Ábel testvérek kerlésezt. Ezek a kis csokrok nemcsak kiváló ízlését dícsérik az adományozóknak, hanem áldozatkész jó szívet is.

A nemesszívű adakozóknak ezúton mond hálás köszönetet a frontra induló vöröskeresztes tényleges ápolónők nevében a hadtest-főápolónő.

— ooxoo —

A magyar katona hőstességeről terjedelmes cikk jelent meg a Popoldi Roma című nagy olasz lapban. A haditudósító kiemeli azt az együttérzést és barátságot, amellyel Olaszország és az olasz katona a keleti háború kitörésétől kezdve Magyarország minden vidékén találkozott.

Aratásnál segített Oláh Lajos 43 éves baránci kondás és egy nehézs rúd a lábára zuhan és eltört.

Megette a más csirkét. A szomszéd udvarára, kerjébe jár lak kapargálni a csirkék Egyek községekben Berkes Ferencné házából. A szomszéd Jeczó Kálmán úgy torolja meg a tilosba lévedést, hogy megfogta és megte a csirkét, sőt még vendéget is hívott a csirkeparikásra. A lopást leplezték és megindult az eljárás, Jeczó aki már többször volt büntetve még hallott okozó testisérülésért is, azzal védekezik, hogy nem tudta megkülönböztetni a saját csirkéit a más csirkétől és »véletlenül« fogta ki mindig a más csirkéjét.

Kellemek ígérkező kirándulást rendez az Iparos Dalárda és az Iparoskőr vasárnap délelőtt a Guthra. A nagy számú csoport reggel kilenc órakor indul a guthi erdei vasúton.

Görögországban mindenki köteles földjét megművelni. Aki ennek a parancsnak nem tesz eleget, megbüntetik és földjét elveszik, más mezőgazdának adják, aki megműveli.

A japánok megkezdtek az elfoglalás Borneón a kőolaj termelést és a mangán-bányászat, rövidesen hozzáfognak a higany, platina, chrombányák feltáráshoz is.

A föld legmelegebb pontját most találták meg Lybiában, Arizai helység mellett, ahol 57.8 C fokot mértek árnyékban. Ez az érték majdnem húsz fokkal magasabb, mint az eddig ismert legnagyobb meleg, amit a kaliforniai Halálvölgyben mértek. Ezzel szemben a legnagyobb hideget Szibériában, Oimionkon faluban mértek 78 C fokot. Érdekes, hogy itt ezer ember lakik háziállataival és minden baj nélkül vészellik át a szörnyű hideget.

Torpedóhívés következtében az Atlanti óceánon elsüllyedt egy közepes tonnatartalmú norvég hajó a parttól háromszáz tengeri mérföldnyire. Ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy az északamerikai kereskedelmi tengerészet január közepé óta 395 hajót vesztett.

SPORT

Szomorú eredmények a Hajdú-körzet úszóbajnokságain

A debreceni úszósport a DEAC-ra korlátozódik. — Az illetékesek inkább akadályt gördítenek az úszómunka elé. Tegnap délután kezdődött meg a Hajdú-körzet úszóbajnoksága a nagyerdői fürdő hidegvizes medencéjében. Az egyes számokban csupán a DEAC indított versenyzőt, így sokhelyt egy induló akadt. Haj, régi szép úszóélet...

Eredmények: 100 méteres férfi gyorsúszás: 1. Rentka 1.08.1 perc. 2. Kettesy 1.13.1 perc. 3. Kiszely 1.14 perc. 4. Sarkady.

4x200 méteres gyorsváltó: 1. DEAC (Sarkady, Kettesy, Rentka, Kiszely) 12 perc 29.9 mp.

100 méteres női mellúszás: 1. Molnár Borbála 1.52.3 perc. 2. Oláh Katalin 1.57.2 perc. 3. Szilárd Anikó 1.59.1 perc.

100 méteres női gyorsúszás: 1. Molnár Borbála 1.34 perc. 2. Geróffy Enikő 1.46 perc. 3. Szilárd Anikó 1.46.3 perc.

200 méteres ifjúsági gyorsúszás: 1. Mohácsy 2.51 perc.

200 méteres ifjúsági mellúszás: 1. Nagy 3.23.9 perc. 2. Molnár 3.49.9 perc.

100 méteres fiú mellúszás: 1. Nagy 1.36 perc.

100 méteres leány mellúszás: 1. Bajthy Ildikó 2.01 perc. 2. Kutassy M.

50 méteres gyermek gyorsúszás: 1. Kettesy II. 35 mp. 2. Szilárd 35.1 mp.

3. Keszthelyi 44 mp.

50 méteres gyerek mellúszás: 1. Ér 46 mp. 2. Lukács 50.4 mp. 3. Páffy 51.9.

4. Simkó.

3x50 méteres gyerek vegyesváltó: 1. DEAC A. (Fuzsek, Ér, Kettesy), 2.14.6 perc. 2. DEAC B. (Keszthelyi, Lukács, Szilárd) 2.23.5 perc.

A verseny hátralevő számainak a délután 6 órai kezdettel ússzák le a nagyerdői fürdő hidegvizes medencéjében.

Az eredmények igen gyengék, s ami a legszomorúbb: kevés volt az induló. Az egész Hajdú-körzet számonként legfeljebb négy úszót tud adni? Hiányoltuk a klubversengést, miért nincs a többi debreceni sportegyesületnek úszószakosztálya? Kevés fiatal úszó van, többnek kellene lenni, s mint elszomorodva hallottuk: a propaganda jellegű verseny nem éri el célját, mert illetékes helyen, úgy látjuk, nincsenek tisztában azzal, hogy a sport honvédelem. Pedig ezt már a plakátok is hirdetik. Illetékes helyen nem engedték meg, hogy a verseny vasárnap legyen, mikor nagyobb közönség nézhette volna végig és több fiatal gyermek kaphatott volna kedvet az úszásról.

Háral-Hajdú nevét a DVSC-vel kapcsolatban emlegeti a fővárosi sportlap. Értesülése szerint a DVSC érdeklődik a játékos iránt, akinek esetleges átvétele a Gamma sem gördít akadályokat. A DVSC vezetősége kérésünkre kijelentette, hogy Háralval tárgyalásokat nem folytatott és nem kívánja megszerezni a játékos, hiszen a kívánja megszerzeni képességi játékos áll rendelkezésre Sidlik személyében. A hírt minden valószínűség szerint maga a Gamma vezetősége sugalmazta a fővárosi sportlapnak, hogy ezzel hívja fel a DVSC figyelmét a játékosra.

A jövő héten sorsolnak az NB II-ben. A nevezési határidő ma jár le.

A debreceni szurkolótábor megosztottságára jellemző az a két levél, amely a budapesti sportlap „Önök a szó” rovatában kivonatoltan megjelent. Az egyik levél szerint a DVSC jobb mint a BSZKRT, amely a Vasas esetleges törlése esetén bekerülne az NB-be és csak az volt a balszerencséje, hogy a Törekvessel került egy csoportba. Egy másik levél írja pedig úgy vélekedik, hogy a DVSC inkább a Törekvést verte volna meg, a Vasastól nem szabad elvenni a bajnokságot.

Gyorslevente-futárverseny indul Szegedre, július 26-án vasárnap. A futár-

verseny országúti részének egyik útvonala Debrecenből indul ki s további állomásai Szolnok, Cegléd, Kecskemét, Szeged. A táv ezen az útvonalon 293 kilométer. A versenyen motorkerékpáros leventék, katonák és polgári személyek indulhatnak. Nevezni 2 pengő díj ellenében a Leventék Országos Parancsnoka, Budapest, V. Alkotmány u. 5-7. címen lehet. A nevezést tartalmazó borítékra fel kell írni „Motorverseny ügyben”. Nevezési határidő júli. hó huszadika.

Csokait kérte a NAC cserébe Fuzsekért és Kovács II-ért, azonban a DVSC vezetősége kijelentette, hogy ezen az aapon nem áll módjában tárgyalni, mert Csokaitól nem válik meg. A NAC vezetősége valószínűleg hajlandó lesz így is kölcsön adni a kért Fuzseket, Mihókot és esetleg Kovácsot is. A felsőfizsal kerület Ercsiben rendezendő táborozására vasárnap utazik el 30 résztvevő játékos, Tamássy László kerületi elnök és Palotás István edző vezetésével. A DEAC-ból Felföldy és Nyitrai, a DMTE-ből Nyiri és Kiss, a D Hősökből Gömöri, az Egyetértésből Patkai, a Nyilastelepből Nagy Mihály utazik el.

A tisztviselőbajnokságban ma délután érdekes mérkőzés kerül lejátszásra, a Játékvezetők csapata játszik a Postással 6 órai kezdettel, az egyetemi sporttelepen. Játékvezető: Auer Kálmán. A tisztviselő bajnokságban négy csapat vesz részt: a Postás, Igazságügy, Játékvezetők s MÁV tisztviselők csapata. Belépődíj nincs.

Debrecen és Nagyvárad labdarugóinak rivalizálásáról

küldött be érdekes levelet Blattner Béla városi tisztviselő, régi kitudó sportember, aki hosszú időn át nagy sikerrel védte a DTE kapuját. Ebben a levélben érdekes megvilágításba helyezi a „Nagyvárad” sportrovatának a legutóbbi DVSC-NAC mérkőzéssel kapcsolatos reflexióit is. A levél a következő: „Nincs új a nap alatt” — mondja az arab közmondás és ennek igazságára mutat az, hogy két évtizedet meghaladó fájdamasan hosszú szünet után ismét megkezdődött a rivalizálás Debrecen és Nagyvárad labdarugói között, úgy mint harminc évvel ezelőtt.

Panaszkodik a nagyvárad lap a debreceni közönségre, játékosok dűrvasáigaira... Régi mese az új kiadásban mindig előkerül, — ha valamelyik csapat idegenben vereséget szenved. Egyébként, ha már panaszról tartunk, legyen szabad a cikkről emlékeztetnem az 1911-12 bajnoki évben a Rhédey-kerti pályán lefolyt mérkőzésünkre, amikor hortobágyi betyároknak neveztek bennünket és a „becézgetésekkel” kísért mérkőzés után saját magam is nem egy szer a teljes civil felszereléssel futottam a „Fekete Sas”-ig, mert a várad közönség barátságos mérkőzést akart rendezni a hátunkon.

Abban a bizonyos 3:2-ös döntőmérkőzésben pedig a helyes tényállás az hogy megverték ugyan bennünket, de a mérkőzést igazolatlan játékos szereplése miatt megsemmisítették és a várad csapat művészi plakett helyett két büntetőpont levonásában részesült. Debrecen labdarugóportja tényleg régiebb, de hogy a nagyváradiaké jobb lett volna arról nem tudok, hiszen az első Nagyvárad-Debrecen mérkőzésen mindössze három várad játékos játszott a csapatban, a többiek velünk együtt érkeztek Budapestra és Kolozsvárról. Tisztelettel Blattner Béla, a régi DTE kapuvédje.

A nagy vetélkedés újra megindult, a NAC csapata, mely a magyar labdarugásnak egyik legnagyobb értéke, felvette a kapcsolatot Debrecen csapatával és ennek az újra feltámadt rivalizálásnak már is egy nagyon szép mérkőzést köszönhet a debreceni közönség. Az

pedig az új idők szelleme, tisztult sportfelfogása biztosítja, hogy olyan „kilen-gések”, mint harminc évvel ezelőtt nem fordulnak elő és a mérkőzések abban az úri, sportszerű légkörben folynak le, mint a vasárnapi DVSC-NAC mérkőzés.

00X00

Szerkesztői üzenetek

Érdeklődő. A b. levelében foglaltak részletes feltárással szíveskedjék közvetlen az értelmiségi kormánybiztos-sághoz, Budapest, Klottid u. 10. fordulni. Onnan hivatalos választ kap a feltett kérdésre.

KÖZGAZDASÁG

50 millió pengő rövid lejáratú kincstárjegyet vesznek át a vidéki bankok

Jelentette már Budapestról a Magyar Vidéki Sajtótudósító, hogy az öt-százmillió pengős kincstári jegy kölcsön jegyzésében a hazai pénzintézetek háromszázmillió pengővel vesznek részt, de csak a fővárosi bankok. Ennek az oka az, hogy a kormány a vidéki pénzintézetek részére külön ötvenmillió pengő névértékű ötszázalékos kamatozású kincstárjegyet bocsáj-tott ki 98 százalékos kibocsájtási árfolyamon egyéves lejáratú. A kincstár ezeket a mobil kincstárjegyeket lejáratkor százszázalékos árfolyamon

BÉRBEADASI HIRDETMÉNY. Debrecen város tulajdonát képező Vajdakapos elnevezésű cca 938 kat. holdas ingatlan 1942 október 1-től 1. 3. esetleg 6 évre, a Tornonyos-tanya elnevezésű cca 723 kat. holdas ingatlan 1942 október 1-től 3. esetleg 6 évre a folyó évi július hó 20-án délelőtt 9 órakor a városi háza kitanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árverésen használatra kerül. Az árverési feltételek, valamint közelebbi adatok a gazdasági és erdészeti ügyosztálynál (városháza félemelet 19. számú szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Polgármester.

váltja be. Tekintettel a kincstárjegyek ötszázalékos kamatozására és a kibocsájtási és átváltási árfolyam között mutatkozó kétszázalékos különbözetre, végeredményben azok a vidéki pénzintézetek, amelyek feleségeiket ezekben a címletekben helyezik el, hétszázalékos kamatjövdelemhez jutnak. Ez a magas jövdelemzőség magyarázza, hogy a vidéki pénzintézetek máris igen nagy érdeklődést mutatnak a legújabb kincstári jegy kibocsájtása iránt.

70 százalékos borkölcsönt folyósítanak a bankok

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint illetékesek letárgyalták a keresletény borkereskedelem finanszírozását. Tekintve, hogy a most leállított zsidó borkereskedelem 70-80 millió pengő saját tőkével rendelkezett, amellyel kb. 200 millió pengős borkelviselési eszközölhetett, a keresletény borkereskedelemnek a mai kedvező termékekárak mellett fellélenül szüksége van legalább ekkora összegnek a megmozgatására. A most folytatott tárgyalások során a bankok hajlandóknak mutatkoznak a megfelelő tárolóhelyeken elraktározott borkra 70 százalékos lombidókat folyósítani, ezenfelül a pénzintézetek a kijelölendő új borkereskedőknek megfelelő biztosítékok ellenében mintegy 25 millió pengő beruházási hitelt is nyújtanak.

Mi újság a budapesti ölelmiszer nagyvásártelenen?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint 1942 július 10-től 16-ig az éés- és vágottbaromfi, valamint a tojáspiacon továbbra is változatlanul a hivatalosan megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöldség- és főzelékfélék piacán az

új burgonya ára július 10-től újból csökkent és pedig a nagy 10.50 P-vel, az apró 5.25 P-vel. Így az árak a következők: nagy 40.60, apró 22.75 q-kint. A többi árucikk közül a fokhagyma ára 50, a sóskáé 20 és a közsőleges paradicsom ára 10 fillérrel csökkent, viszont a vöröshagyma 6, a kelkáposzta 3, a tisztított karfiol 20, a leveles karfiol 30, a főzőgök 4, a zöldborsó 10, a vajbab 50 és az uborka ára 5 fillérrel emelkedett. E héten megjelent — mint újdonság — a ringló kg-kint 90-140 filléres és a görög-dinnye kg-kint 100-150 filléres kezdő áron. A gyümölcsfélék piacán a kajszibarack ára 70, az ősi batak 320, a cseresznye 80 és a sárgadinnye ára 200 fillérrel csökkent, viszont a körle ára 30, a meggy 50 és a ribizke, málna, egres ára 10 fillérrel emelkedett kg-kint.

Az OMKE teljes tisztikarát — a kormányrendeleteknek megfelelően keresztény alapon állították át. Ezt a legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésen az alapszabályok megfelelő módosításával vitték keresztül.

A kárpátaljai és erdélyi ország-részekben mindenütt, ahol a lakosság általában kukoricát fogyaszt dílmézésre, a kenyérgabonajegyeket kieserleik tengerliszt jegyekre.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyér férfi	Segédet, festékest, fő-szerest felvesszünk. — Óvadekkel előnyben. Festékküzet, Csapó 22. 327	Megbízható kihordó keresek, lehetőleg kerékpárral, azonnali belépésre. Kassa-ú 13. 1795
Cserépkályharakó és műhelyben dolgozó segédeteket felvesszük. — Krisch Károly hályhó-mester Debrecen, Ispó-tály-tér 1. 1851	Gyakorlott soffört felvesszünk. Csúrka testvérek temelkező vállala-ta. 1720	Napi 10 P kereseti le-hetőséggel alkalmazunk keresletény urakat gyermekbiztosítási ága-zatunk művelésére. — „Kezdeket betanítunk” jellegre kérünk ajánla-tokat. 1688
Jómunkás úrfodrász-segéd azonnalra felvé-tetik fürdőüzletbe Haj-dúszoboszlóra. Cím a kiadóban. 323	Megbízható fiatal ke-rekparos káfutót felve-szünk. Izsák Rt., Csapó 17. 1711	Tímáregédet és nap-számot felvesszük. Ko-vács Lajos, Teleki-ú 45. 1682
Sütősegéd felvétetik. — Érdeklődni lehet Fohn József péknél, Csapó v. 39. 1798	4 középiskolát végzett fiatal fiút felvessz Fahi-di József, Simonffy-utca 6. 1708	ALKALMAZÁST keres férfi
Úgyes fiút mérlegkő-szítő tanulónak felvé-sel felvesszük. Csapó-u 56. Lány. 1737	Magas fizetéssel fod-rászegéd felvétetik. — Thalv Kálmán-utca 4. 1696	Érettsgizelt, nem árja szerény igényekkel fél-napos elfoglaltságot ke-res. „Szorgalmas” jel-legére a kiadóba. 1723
Kifutófiút azonnali be-lépésre felvesszük. Hal-van-u. 17. Tompa fő-szerület. 331	Nyugdíjas urakat felvesszünk fixet és jula-tekkel családvedelmi akciónk lebonyolítá-sára. Jelenkezés hétfőn és kedden Turul Bizto-sítónál, Ferenc József-út 34. 1687	Személygépkocsivezető szerény fizetés mellett állást keres azonnalra. Olajút 1. Fűszerület. 1677
Cipészsegédet felve-szünk. Cipőgyár, Piac 71. 1729		

Felhívás!

Reggeli Magyarország, Esti Magyarország, Hétfői Magyarország, valamint Pest lapok kézbesítését árusítását a mai napon átvettem. Mindenféle reklamációval hozzám szíveskedjenek fordulni.

Katona Gáborné hirdlapbizományos
Hunyadi u. 23.

Almás keres 26 éves szorgalmas, szerény igényű fiatal ember, ki szolgáló, árukirós, vagy bármilyen más állást elfogadok. Cím a kiadóban. 319

ALKALMAZÁST nyer nő

Fodrászkisasszonyt felvesz Bíró, Deák Ferenc 26. 316

Idősebb intelligens úrnőhöz társalkodónak 15-16 éves zsidó leány felvételik. Sas-utca 4. I. emelet 2. ajtó. 1739

Varródába segédleányokat azonnal felvesznek. Dr. Weszeczky, Miklós 17. 1735

Perfekt gyors- és gépirókisasszonyt keresek azonnali belépésre. „Gyorsíró” jellegre. 1730

Női ruhavarródába tanulóleány felvételik. Gergelyné, Miklós-u. 25. Keresztépület. 334

Fodrásztanulónak leányokat és fiúkat felvesz Horgonyi fodrász. Szoboszlói-út 4. 1660 7. 29

Munkásnők felvételnek Piac-utca 79. képkerekező üzemi. 335

Magánosnő kis szobába házmesternek felvételik. Honvéd-u. 55. 1692

ALKALMAZÁST keres nő

Pénztárba vagy bárhol elhelyezkedne komoly nő, 250 óvadék. Cím kiadóban. 1713

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Hegyes vidékre szeretnék elmenni kisebb úri családhoz mindenesként augusztus 1-re. Ispóthy Er 8. 1632

Mindenesleányt vagy bejárónőt azonnalra felvesz Gyenes, Szent Anna 8. 330

Megbízható mindenes felvételik. Barna-utca 3. 1727

Mindenes azonnalra felvételik. Jelentkezés 8-11-ig és 2-5-ig Gábor Dezső, Hatvan-u. 3. II. em. 5. 1681

AJANLAT

Orávjavítás ócska órát veszek, eladók, Schiffmann Vendég-u. 7. Kisállomásnál 1942. 11. 3

Szappanok vagy zsírt szappanra becsérél Pál János szappanmester. Kölcsey 8. 385 10. 15

Csán Zoltán Csala cigányvizsgáló felvételik. Lakásvizsgáló felvételik. Rákóczi 9. Telefon 11-27. 517 10. 4

Varrógép, kerékpár javítást jóállással vállalom. Nivásra jövők. Vétel, cserve, eladás Csapó u. 101. 468 7. 29

Csipefüggönyöket, valódi kőpár-anagokat 150-300 szélesben, — csipeanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 466 7. 28

Sírkövek műkőből és természetes kőből. Gyümölcsösök részére mészsíralak kapható a Debreceni Műkőgyár Rt.-nél. Fűrdő-utca 2. 1219 vv.

Szörmebundált most olcsón kijavítja, átalakítja Kőváry szűcsmester Püspöki palota. 1232 12. 22

Fehérneműre gomblyukvarrást vállalom. Özy, Lusztigné, Pásti-u. 2. 1616

Csán Zoltán vizsgálaton Kissel, Kigyó-u. 5. Telefonhívó 19-77 MEGA borozó. 86 11. 15

Hevele Ferenc vízvezeték-szerelő műhelyét megnyitotta Szent Anna 58. Telefon: 23-83. Tanuló felveszek. 329

Fehérneműre gomblyukvarrást vállalom. Özy, Lusztigné, Pásti-u. 2. 1616

KERESLET

Filmes fényképezőgépet minden méretben veszek Berzseki fotostudio. iac 38. Udvarban. 444 10. 1

Fogaranyt, ezüstöt, ékszert legmagasabb árban veszek Fränkl Piac-u. 73. 965 8. 3

Ékszerkészítés, javítás — fogaranyt, ékszert veszek Pollák Endre ékszerész. Hatvan 2. 506 10. 5

Tört aranyat ezüstöt, brilliánt magas árban veszek Takács Sándor. Piac-u. 56. 605 10. 4

ELELMISZER, ITAL

Aratásra finom jó borok özy Nagy Pálné borpincéjében. Szent Anna-u. 36. 1710

Bor, újlelt, saját ermesű fajboraimat cséplésre 25 literenként olcsó árban árusítom. Simonffy 59. 1685

OKTATÁS

Dr. Néményi Gyulaudé Szentendrei Olga gyorsíró, gépiróskolaja, Balthary-utca 1. (Eng. 6475.) Telefon 20-77. Alkalmazásra előkészítés. Vasúti kedvemű. 1889 8. 28

PENZ

10.000 P kölcsönt keresek fennálló üzemhez teljes fedezet mellett. „Havi fix” jellegre. 1704

TÁRS

Társat keresek 30-40 ezer pengővel. „Szak-képzett kereskedő” jellegre a kiadóban. 1673

RADIO

Rádiót javíttasson, alkáltsasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

HANGSZER

Homocord téskagramofon kifogástalan lemezekkel eladó. Beethoven-utca 50. 1722

Zongora, rövid, márkás, kitűnő hangú eladó. Csapó-utca 86. 1705

SZALACSY RACZ IMRE BARNA KENYÉR

— Regény —

(85)

— Ugyan kérem, hát kik vannak ezekben a gyűlésez bandákban — ütött az asztalra a tiszteletes — Kos Józsa, az a senkiházi, Hiri Feri, az ostoba zsellér, meg a többi! Rongyok, senkik, dologtalanok, esztelenek!...

— Uraim, ez nem vallási vita helye — mosolygott a főjegyző —, talán a gyűlési tárgysorozatról tárgyalnánk!...

— Tökéletesen úgy van — emelte fel Miron Marci a fejét, holott neki se szava, se joga nem lehetett, mint jegyzőkönyvezetőnek ezen a helyen.

Erre felállt a fiatal katolikus káplán. Felfigyelt mindenki, de legjobban az idős két lelkész. Kiszámíthatatlan ember volt ez a fiatal pap, sok tekintetben egyet fújt a doktorral, a bíróval, egy szóval olyan ellenzéki hangulatú ember volt. Arra azonban, ami bekövetkezett, senki se mert gondolni.

— A doktor úrnak tökéletesen igaz van! — hangzott a káplán döbbenetes megállapítása. Erre még a jegyző szája is tátva maradt, Miron Marci pedig visszatartatlanul elrikkantotta magát.

— Hogy érti ezt, kedves öcsém — fordult a fiatal pap felé a tiszteletes. — Ugy, hogy ezek már nem találják meg a templomban az Istent és ebben nekünk is részünk van!...

— A káplán úr bizonyára meg akarja magyarázni ezt a kijelentését — bizott valami elkövetkező csodában a plébános. — Tökéletesen ezt akarom — fordult főnökéhez a káplán.

— Nagyon kíváncsi vagyok erre a magyarázatra! — Az nem vitás — folytatta a káplán — az emberek nem járnak templomba!...

— Ez tagadhatatlan! — szólott bele a vitába Vad Imre, az első a falusiak közül a bírón kívül, aki szót mert szólni. — Csak folytassa, kedves öcsém! — enyhült a plébános hangja, mert úgy érezte, mégis megmenti a papság becsületét a hevílekeny, de kétségkívül nagyon jó papi életet élő káplán.

— Hogy hol követjük el a hibát, azt most nehéz volna megtalálni. Itt már tények vannak, melyekkel számolni kell! Egyetlen teendőt látok, ha ok nem jönnek közénk, nekünk kell oda menni hozzájuk!...

Erre aztán igazán nem számított senki. Mintha tüzes istennyila csapott volna a tanács közé, mert az urak úgy ugráltak fel az asztal mellől.

— Hallatlan, hallatlan!... — Igaza van a tisztelendő úrnak, ez az egyetlen út! — hangzott a doktor kemény megállapítása. — És én meg is kezdem a munkát haladéktalanul!...

— Nos, akkor nem is fogja azt itt befejezni, kedves úröcsém — mosolygott gyúnosan a tiszteletes és szájalommal nézett a plébánosra.

— Elmegyek közéjük, meghallgatom a beszédüket, kívánságukat, éneküket. Kikapasztlom a legtitkosabb gyávaikat és igyekszem a templom falai között megteremtteni számukra azt, amire éheznek a lelkük!...

— Egyetlen megoldás, amiben bizom — hangzott ismét a doktor szava. — Az lehet, hogy doktor úr bizik — feszengett szegyenkezve a plébános —, meg is látszik, hogy sokat van a káplánom a doktor úrral, de nem tudom, hogy mit szól mindehhez egyházi felettes hatóságom!...

— Ha okosat akarnak, akkor csak dícséret illeti a káplán urat, hiszen Krisztus is mondott valamit az elveszett bárányról!... — No, nézd csak, még mindjárt a Bibliát idézi a doktor — csóválta a fejét a tiszteletes, mire a káplán még mindig állott, elmondta a bibliai példabeszéd legjellemzőbb mondatát:

— Elhagyja a kilencvenkilenc igazat, hogy megkeresse a századikát, akit elveszetteknek hitt!... — Amen — állott fel Vad Imre és keresztet vetett magára, mintha imádságot fejezett volna be.

Másnap este nem kevés megrökönyödésre a Hiri Feri gyűlékezettünk, megjelent ott a katolikus káplán.

Azt már megszokták, hogy egyszer, másszor rájuk nyitja az ajtót a csendőroriester, különösen azóta, hogy Dudás Miskának a fia nem fogott fegyvert a katonaságnál, de arra nem mértek legrosszabb álmukban sem gondolni, hogy a pap eljőjön hozzájuk.

Legelőbb Pintér Róza néne látta magára, aki felállt a kis székről, megtörülte a kötényével és megkínálta a papot:

— Lelkem tisztelendő úr, üljön le már minálunk!... Hiri Feri se köpni, se nyelni nem tudott. A bibliai történetekben ilyes dologra nem volt ráadásra, hát csak a tarkóját vakargatta:

— Ugy, úgy üljön le tisztelendő úr, ha már itt van!... Nehezen indult a beszélgetés, mert megszokták a gyűlékezéseket, hogy tücsköt, bogarat összehordtak, ha ki akarták szusszantani magukat egy-egy óras éneklet, vagy „igehirdetés” után

(Folyt. köv.)

BÚTOR

Minek a fényes kirakata, mikor olesóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Piac 71. 918 9. 27

Komplett hálószoba- és konyhabútor eladó (szalon és egyéb ingóság is). Értekezni Csapó-utca 44. szám alatt a házfelügyelőnél. 322

Modern háló, konyha, berendezés, hentes, rekamlér, fotell olesón eladó. Hatvan 27. 1724

Figyelem! Modern dízfahálószoba elsőrendű kivitelben, sajátkészítményű, olesó áron eladó. Arany Jón. 1. 1716

Barokk stílusú ebédlő eladó. Megtekinthető reggel 8-12-ig Teleki 63. Jobb I. ajtó. 1629

AUTÓ
MOTOR KERÉKPÁR

Engedélyezett Opel Kapitány és Opel Olympia eladó. Arany Bika porta. 1521

Zündapp, 250, kifogástalan, elkölözés miatt azonnal eladó. Kigyó-u. 25. 333

100-as Csepel teljesen kifogástalan állapotban eladó. Hajdúhadház. Beresényi-u. 34. 1721

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Eladó kocsma, fűszerüzlet nagyforgalmú helyen házzal együtt. — Sámsoni-út 83. 1560

BÚTOROZOTT SZOBA

Csinos kis bútorozott szoba egy személynék augusztus 1-re kiadó. Csapó-utca 26. Földszint. 325

Különbejárattal utcai bútorozott szoba kiadó. Barna-u. 17. 1715

ELVESZETT

Elveszett vadászkuiva szürke-barna foltos nőtény. „Ada” nevű. Megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül Róthhermere-u. 5. sz. alatt. 321

Elveszett egy fél női felsőtűsz a Piac-utcan. Kérem a becsüleles megtalálót, hogy rá nézve ügyis használatlan, jutalom ellenében beadni Rákóczi J.-u. 7. Herzog cipőfelsőszersz. készítő. 1726

VEGYES

Cséplést vállalom traktoros garnitúrával Cserepes-u. 13. 264

Eladó hal műláb térden feül amputáltak. Egy kölygfodrász kisegítő felvételik. Nagy Lajos fodrász. Barkamaca. 332

INGOSAG ELADÁS

Fűrészpör, apró forgács eladó. Erzsébet-u. 36. Asztalos. Telefon: 38-72. 320

Bőrfeles fekete kocsli, egy- és kétlovas igazsaker eladó. Csapó-utca 58. 1712

Vaskályha eladó Komlóssy-út 44. 1699

INGATLAN FORGALMI IRODAK

Balvány utcán. Kölcsey-utcan jól jövedelmező házak két hold bűzatermő föld eladó. Czeglédy, Kálvin-tér 9. 1709

INGATLAN KERES MEGVÉTELRE

Háromszobás, előszobás, összkomfortos a nagyerdei részen levő azonnal bekölözhető családi házat keresek megvételre. Teher nem akadály. Ajánlatokat „Családi ház” jellegre a kiadóba kérek. 1034 vs.

ELADÓ HÁZ

Eladó Széchenyi-utca 88. sz. négy szoba hallos, verandás, minden mellékkelviséggel bíró kertés családi ház. Értekezni: dr. Mitrovics és dr. Mailáth ügyvédek. telefon: 32-35. 1028 8. 31

Király Ferenc-utca 20. 2x1 szoba, konyha, 12 évi adómentesség, 6000 pengő. Érdeklődni Sámsoni-út 83. 1561

Eladó a Szepességi-utca 8. szám alatti ház. Feltehetőleg megvételre a kiadóhivatásban. 324

Szoba, konyhaból álló ház eladó. Dömsödi-u. 32. Wolaffka-telep. 1725

Eladó adómentes ház Apafi és ötlakásos ház Csillag-utcan. Érdeklődni Beresényi 17. 1683

Eladó egy szoba, konyha Olajútó 14. szám azonnal bekölözhető. 1621

FÖLDBÉRLET

Nagycserrei állomás mellett 60 hold szántóföld és kaszáló kiadó. Pacsirta-u. 18. 1689

Haszonbérbeadó Halápon 81 holdas tanyás ingatlan. Dr. Szabó Miklós ügyvéd, Piac-u. 68. 318

ELADÓ FÖLD

Eladó Széchenyi, 84. gyümölcsös, Diófa-utca 30. házaslelek, Fehértői, Dégenfeld-tér 4. 312

Legelőföld, 200 hold, szántó, 30 hold, eladó Hajdúban, Érdeklődni Miklós-u. 22. 1658

Eladó olesón Kanális-utca 81 alatti levő 1000 négyzetgölg szántóföld. Érdeklődni Arany János-utca 2. Segédhűzmesternél. 1689

ELADÓ ÁLLATOK

Anyajuh, 100 darab és egyéb juhok, bárányok vidéken eladók. Érdeklődni Miklós-u. 22. 1657

100 darab angoranyúl helyszűke miatt eladó. Liget-tér 11. Kínósehegy. 1678

Szerkesztői feladó: PÁLFI JOZSEF

Kiadósnál feladó:
IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a
NYSZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Feladó nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY.